

چطور سپر محافظ تیم‌تان شوید؟

صفحه ۸

آمیر دلاری قیمت مسکن

موانع توسعه

صنعت خوراکی

صنعت غذا به عنوان یک بخش استراتژیک از اهمیت فراوانی بر خور دار است. این صنعت در کشور مادارای...

صفحه ۲

خطر

خفگی هرمز

۱۲ فروردین با ۱۱ هزار و ۴۶۶ تور بیست، شلوغ ترین روز هرمز بود و ۱۵ فروردین با ۳ هزار و ۲۴۹ نفر، خلوت ترین...

صفحه ۴

نقشه فقر

آزادراهی

پهنه شرقی کشور با وجود ظرفیت های استراتژیک تجاری و ترانزیتی، در حاشیه سیاست های توسعه حمل و نقل....

صفحه ۶

آمیر دلاری قیمت مسکن

کریم حسن پور – دماسنج دلاری بازار مسکن، سطح قیمت را «پایین ترین میزان از مهر ۹۹، نشان می دهد، میانگین قیمت دلاری آپارتمان در پایتخت – براساس شاخص «قیمت پیشنهادهی» فروشنده ها – حدود ۸۸۶ دلار بر آورده می شود.

روزنامه سراسری اقتصادی، اجتماعی
شنبه ۱۹ مهر ۱۴۰۴
۱۸ ربیع الثانی ۱۴۴۷ | ۱۱ اکتبر ۲۰۲۵
شماره ۷۷۶
۸۰۰۰ تومان

بورس در

کف ۹ ماهه

بازی دو گانه

غرب باروسیه

پارادوکس انتظار و

حمایت

گواهی سپرده بیت کوین

مهدی فرهادی

تحلیلگر بازارهای مالی

تجربه موفق گواهی سپرده شمش طلا در سال های اخیر نشان داد که این ابزار می تواند شفافیت معاملات را افزایش داده و سرمایه گذاران بیشتری را به بازار جذب کند، در نتیجه اکنون موضوع گواهی سپرده بیت کوین در دستور کار بورس کالای ایران قرار گرفته است. طرح راه اندازی گواهی سپرده بیت کوین، اگر چه هنوز در مراحل ابتدایی بررسی قرار دارد، اما توجه کارشناسان، فعالان اقتصادی و سرمایه گذاران را به خود جلب کرده است، این طرح در صورت تصویب و اجرا می تواند برای نخستین بار رمزارزها را وارد چارچوبی رسمی و قابل نظارت در بازار سرمایه ایران کند.

اجرای گواهی سپرده بیت کوین می تواند پیامدهای مثبت متعددی برای بازار سرمایه ایران به همراه داشته باشد. تاکنون بخش قابل توجهی از خرید و فروش رمزارزها در بستری های غیررسمی یا صرافی هایی با شفافیت محدود صورت می گرفت. ورود بیت کوین به بورس کالا سبب می شود معاملات در چارچوبی شفاف، ثبت شده و تحت نظارت قرار گیرد. فعالیت در صرافی های غیرمجاز همواره با خطراتی نظیر کلاهبرداری، ناپایداری قیمت و حتی مسدود شدن حساب ها همراه است. گواهی سپرده می تواند این ریسک ها را به حداقل رسانده و سرمایه ها را به محیطی امن تر منتقل کند.

بسیاری از سرمایه گذاران سنتی و محتاط به دلیل نگرانی های حقوقی، فنی یا شرعی از ورود مستقیم به بازار رمزارزها پرهیز کرده اند. ابزار جدید این امکان را فراهم می کند که بدون مواجهه مستقیم با پیچیدگی های فنی رمزارزها، در سود و زیان آن شریک شوند. بازار سرمایه ایران سال ها است با کمبود ابزارهای متنوع مواجه است. ورود گواهی سپرده بیت کوین می تواند این خلأ را پر کند و به مدرن سازی ساختار مالی کشور کمک کند. علاوه بر این، یکی از دغدغه های سیاست گذاران، خروج سرمایه از طریق معاملات رمزارزها است. رسمی شدن بخشی از این معاملات می تواند ضمن شفاف سازی، به مدیریت بهتر جریان های مالی کمک کند.

در این میان یکی از مهم ترین موانع این طرح، تایید کمیته فقهی سازمان بورس است، چرا که در فقه اسلامی، مشروعیت دارایی باید مبتنی بر «مالیت عقلایی» باشد. هنوز درباره اینکه آیا بیت کوین چنین ویژگی ای دارد یا خیر، بحث های متعددی در جریان است. برخی علما به دلیل نوسان شدید و نبود پشتوانه فیزیکی، آن را واجد این ویژگی نمی دانند؛ درحالی که گروهی دیگر بر پایه عرضه و تقاضا و پذیرش عمومی، آن را دارای ارزش اقتصادی می دانند. جایگاه حقوقی بیت کوین در قوانین ایران همچنان مبهم است. آیا باید آن را کالا دانست یا دارایی دیجیتال؟ آیا مشمول قوانین ارزی می شود یا تحت مشمول مقررات کالایی قرار می گیرد؟ پاسخ به این پرسش ها برای تدوین چارچوب های نظارتی ضروری است.

امن نیازمند زیرساخت های فنی قدرتمند است. کوچک ترین نقص امنیتی می تواند به سرقت دارایی ها منجر شود و بحران بزرگی در اعتماد عمومی ایجاد کند. در نتیجه طراحی سامانه ای که از دارایی واقعی پشتیبانی و انطباق آن با گواهی های صادره را تضمین کند، حیاتی است. بیت کوین به نوسان شدید قیمت شهرت دارد. این ویژگی برای برخی سرمایه گذاران جذاب و برای نقدشوندگی کافی نداشته باشد، ممکن است اختلاف قیمت چشم گیری میان گواهی ها و قیمت واقعی بیت کوین ایجاد شود. همچنین ایران به دلیل تحریرهای مالی و محدودیت های گسترده ای در تعامل با بازارهای جهانی مواجه است. این موضوع می تواند امکان رشد و تعامل بین المللی در معاملات رمزارزها را محدود کرده و اجرای کامل طرح را دشوار کند. در سطح جهانی، ابزارهای مشابهی برای سرمایه گذاری غیرمستقیم در بیت کوین طراحی شده است. مهم ترین نمونه آن صندوق های قابل معامله (ETF) مبتنی بر بیت کوین است که در ایالات متحده، کانادا و برخی کشورهای اروپایی راه اندازی شده اند. این صندوق ها امکان سرمایه گذاری در بیت کوین را بدون نیاز به خرید مستقیم آن فراهم می کنند و از شفافیت نقدشوندگی و نظارت بالاتری برخوردارند. تجربه جهانی نشان داده است که ورود چنین ابزارهایی به بازارهای رسمی، علاوه بر افزایش اعتماد عمومی، موجب رشد بازار رمزارزها نیز می شود. در نتیجه ایران نیز می تواند با بهره گیری از این تجربه، گواهی سپرده بیت کوین را به عنوان گامی نخست در این مسیر طراحی کند.

اجرای این طرح تنها یک تصمیم اقتصادی نیست، چرا که پیامدهای اجتماعی و فرهنگی گوناگونی دارد. رسمی شدن معاملات بیت کوین می تواند به تغییر نگرش عمومی نسبت به رمزارزها منجر شود. تاکنون نگاه بسیاری از مردم به این حوزه با تردید، نگرانی و حتی بدبینی همراه بوده است. اگر بازار سرمایه کشور این ابزار را بپذیرد، احتمالا بخشی از این بدبینی ها کاهش خواهد یافت و رمزارزها جایگاه معتبرتری در ذهن جامعه پیدا خواهند کرد. از سوی دیگر، باید به خطرات اجتماعی ناشی از تبلیغات اغراق آمیز و جذب سرمایه های هیجانی توجه داشت.

ورود بیت محبا به بازاری پرنوسان همچون بیت کوین می تواند خسارت های سنگینی برای سرمایه گذاران ناآگاه به همراه داشته باشد. از این رو، آموزش و فرهنگ سازی در کنار راه اندازی ابزارهای مالی اهمیت دوچندان خواهد داشت. با در نظر گرفتن فرصت ها و چالش ها، به نظر می رسد گواهی سپرده بیت کوین در صورت طراحی دقیق می تواند نقطه عطفی برای بازار سرمایه ایران باشد. انتظار می رود در صورت تصویب طرح، در ابتدا اجرای آن به صورت محدود و آزمایشی باشد تا ریسک ها بهتر مدیریت شوند. همچنین می توان پیش بینی کرد که در گام های بعدی، صندوق های سرمایه گذاری مبتنی بر بیت کوین و حتی قراردادهای مشتقه نیز وارد بازار شوند.

قیمت دلاری هر مترمربع آپارتمان در تهران در سال ۱۴۰۳ به رقم ۱۲۶۴ دلار کاهش یافت. اما در حال حاضر یعنی مهر ۱۴۰۴، به علت آنکه بازار معاملات مسکن تهران از اواخر خرداد در پی جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، در رکود سنگین خرید قرار گرفته است، و در مقابل، قیمت دلار به بالای ۱۰۰ هزار تومان و ثبت قله های جدید پیش رفت، «قیمت دلاری مسکن» افت سنگین را تجربه کرد. قیمت دلاری مسکن در تهران در حال حاضر، ۸۸۶ دلار در مترمربع است که ۲۴ درصد نسبت به مهر سال گذشته کاهش از خود نشان می دهد. سال گذشته همین موقع، قیمت دلاری آپارتمان ۱۲۳۵ دلار بود؛ بالاتر از سطح نرمال. دماسنج دلاری بازار مسکن در حال حاضر، سطحی پایین تر از سطح نرمال ۱۱۷۰ را نشان می دهد اما در عین حال نماگر آن، هنوز به کف تاریخی نرسیده است.

«جاماندگی» مسکن از دلار یا «جدایی موقت»؟

سطح فعلی قیمت دلاری مسکن، پایین ترین میزان از مهر سال ۹۹ است. از آن مقطع به بعد، به علت آنکه، بازار مسکن طی دو سال، مقصد برتر «نقدینگی» قرار گرفت، قیمت دلاری افزایش یافت و سپس در سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ نیز هر دو بازار دلار و مسکن تحت تاثیر ریسک ها، با افزایش قیمت روبه رو بودند. اما در حال حاضر، مسکن مسیر خود را از دلار جدا کرده است.

سطح فعلی قیمت دلاری مسکن، برای مقطع فعلی بازار، «جاماندگی» تلقی نمی شود چون مجموعه شرایط حاکم بر بیرون و درون بازار مسکن، معادله ای را رقم زده که «انتظار تعقیب رشد دلار توسط قیمت مسکن» وجود داشته باشد. به بیان دیگر، بازار مسکن در این مقطع، کشش رشد قیمت ندارد چون «تقاضای خرید» در آن، مثل سال های قبل، فعال نیست. این مهم ترین دلیل است. مسیر تغییرات قیمت مسکن فعلا از قیمت دلار جداست. عدم تبعیت تغییرات مسکن از دلار، دو عامل است: نبود قدرت خرید آپارتمان و نبود خریدار ملکی در سطحی که بتواند باعث تحرک نسبی در معاملات شود.

سناریوهای آینده قیمت دلاری مسکن

چشم انداز قیمت دلاری مسکن در ماه های آینده را می توان با لحاظ ۴ متغیر اصلی اثرگذار، در سه سناریو ترسیم کرد. متغیرها شامل «ماشه»، «جنگ»، «رشد نقدینگی» و «انتظارات عمومی» است. در حال حاضر، موضوع جنگ تمام نشده است بلکه آتش بس برقرار است. این موضوع در ماه های اخیر، عامل افت سنگین معاملات مسکن و ثبات نسبی قیمت ها بوده است. قیمت هر مترمربع واحد مسکونی در ماه های اخیر حول و حوش ۱۰۰ تا ۱۰۰۲ میلیون قرار داشته است. فعال شدن بند «ماشه» از توافق نامه برجامی در روزهای اخیر باعث «بازگشت تحریم های ابتدای دهه ۹۰» شد. این موضوع روی نرخ دلار تاثیر گذاشت و در عین حال پیش بینی می شود فعالیت های اقتصادی مولد را تحت تاثیر قرار می دهد و محدود می کند. ترکیب این دو ریسک سیاسی، در نهایت و احتمال خیلی زیاد، باعث ادامه رکود سنگین خریدهای سرمایه ای ملک می شود. رشد نقدینگی به عنوان ریسک اقتصادی، در ماه های گذشته به بالای ۳۰ درصد رسید؛ سطحی هشدارآمیز که می تواند سیل نقدینگی را به سمت بازارهای دارایی سوق دهد و اسباب رشد قیمت ها شود.

برداشت های عمومی فعالان اقتصادی و مردم نسبت به آینده اقتصاد نیز متغیری است که برحسب شدت آن، روی قیمت دارایی ها تاثیرگذار است. با این حساب، آینده بازار در سناریوی اول، به این صورت که «ماشه» کماکان فعال باشد و آتش بس نیز همین طور، می تواند این باشد که «قیمت دلاری مسکن» در همین سطح زیر ۱۰۰۰ دلار نوسان کند اما به کف تاریخی نرسد یا از آن پایین تر نرود. این سناریو، ادامه وضع موجود است.

در سناریوی دوم، چنانچه سطح تازه ای از تنش نظامی بین ایران و اسرائیل شکل بگیرد، قیمت دلاری مسکن از سطح فعلی، پایین تر خواهد رفت. این سناریو همچنین برای تغییر صعودی نرخ دلار به سطوح جدیدتر نیز مصداق دارد.

سناریوی سوم اما «بهبود شرایط سیاسی» با خنثی سازی احتمالی «ماشه» و تعیین تکلیف «آتش بس» است. در این سناریو، باید شاهد «احیای مسیر تعقیب دلاری مسکن» بود و همچنین افزایش قیمت دلاری آپارتمان.

سال ۱۴۰۰ با تغییر دولت، امیدواری نسبی در فضای انتظارات عمومی، نسبت به حل ریسک های سیاسی و اقتصادی، به خصوص «مذاکرات ایران و غرب»، به وجود آمد. این، باعث شد تورم مسکن بالای ۶۰ درصدی سال های قبل، به ۳۱ درصد کاهش یابد و در نتیجه «قیمت دلاری» مسکن در اطراف ۱۰۰۰ دلار نوسان کند. سال ۱۴۰۰ مذاکرات از سر گرفته شد و تا اواخر ۱۴۰۱ پیش رفت. وقتی از درون بازار مسکن، بازارهای موازی همچون دلار را برای مقاطع سال های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، نگاه می کنیم، مشخص می شود آن دو سال، «برزخ بازارها» در برابر آینده برجام بوده است. شروع مذاکرات و پیشرفت شکننده آن باعث شد «سته بازی با دلار» به نوعی کاهش یابد و در فضایی که انتظارات عمومی احتمال می دهد، «افزایش شدید نرخ دلار در کوتاه مدت بعید است و حتی احتمال به نتیجه رسیدن آن وجود دارد، نقدینگی ها به سمت بازار امن تر یعنی بازار ملک حرکت کرد. با این حال، همان فضای مذاکراتی، مانع از «هیجان خریدهای سرمایه ای و سفته بازی ملکی» شد. در نتیجه، قیمت مسکن در مسیر افزایش، از قیمت دلار جلوتر زد اما رشد قیمت مسکن، کمتر از سه سال قبل از آن بود. در سال ۱۴۰۰ قیمت دلاری آپارتمان در تهران به ۱۱۹۱ دلار رسید. در سال ۱۴۰۱ نیز اگرچه در عمده ماهه، سطح قیمت همین بود اما با «توقف مذاکراتی که از ۱۴۰۰ شروع شده بود»، به تدریج فضای معاملات ملک و بازار ارز تغییر کرد و هر دو بار دیگر با رشد قیمت روبه رو شدند که البته تورم مسکن در پایان ۱۴۰۱ با نرخ ۸۵ درصد بیشتر از دلار با رشد ۷۸ درصدی شد. در نتیجه قیمت دلاری مسکن در آن سال به سطح ۱۲۸۷ دلار رسید. این مقطع سوم تغییرات قیمت دلاری مسکن بود.

سال ۱۴۰۲ در پی توقف مذاکرات برجامی که ۱۴۰۰ شروع شده بود، روابط ایران و غرب به صورت «کنترل تنش» تغییر کرد. در آن سال، تنش های سیاسی تشدید نشد اما حل و فصل هم نشد. در آن مقطع، تبادل زندانیان خارجی و آزاد شدن دلارهای بلوکه ایران، از جمله اتفاقات مثبت بود، اما توقف مذاکرات، روی دیگر ریسک سیاسی. از طرفی، تنش در منطقه با حمله ۷ اکتبر، از جمله متغیرهایی بود که روی معادلات اثرگذاری ریسک های غیر اقتصادی روی قیمت دلار و قیمت مسکن و رفتار بازیگران بازار ملک، تاثیر داشت. در نتیجه، در آن سال، قیمت مسکن جهش کرد و ۶۵ درصد افزایش یافت و همچنین «قیمت دلاری سالانه» به اوج خود رسید، یعنی ۱۴۷۰ دلار. رقمی که در سال های قبل اتفاق نیفتاده بود. آن سال، مقطع چهارم روند قیمت دلاری مسکن محسوب می شود که نوعی «حافه پرش» را به ثبت رساند.

با این حال از سال ۱۴۰۳ تاکنون، به علت «ورود ریسک جدیدی به بازار» تحت عنوان «ریسک جنگ»، مسیر حرکت قیمت مسکن از قیمت دلار جدا شد. یک علت اینکه سال ۱۴۰۲، قیمت دلاری مسکن، «قله» زد؛ افزایش درجه حساسیت رفتار معامله گران ملکی به تغییرات قیمت دلار، در نتیجه ۵ سال اتفاقات سیاسی و اقتصادی سال های قبل از آن بود. سال ۱۴۰۳ که شروع آن با تجاوز اسرائیل به خاک ایران (کنسولگری ایران در دمشق) آغاز شد، همواره تحت تاثیر همین تنش ها قرار داشت. در آن سال، «تقاضای سرمایه ای در بازار ملک به شدت سقوط کرد» و این عامل ثبات نسبی یا کمرشدی قیمت مسکن شد.

رقمی که از یک طرف، بالاتر از کف تاریخی دوره ۸ سال اخیر است؛ اما در عین حال، پایین تر از سطح متعارف و همچنین ۳۴ درصد کمتر از رقم پاییز پارسال قرار دارد. بررسی های «دنیای اقتصاد» درباره وضعیت فعلی این دماسنج، با استناد به پنج مقطع چرخش قیمت دلاری آپارتمان از سال ۹۶ تاکنون، حاکی است: تفاوت معنادار واکنش ها در دو بازار ارز و مسکن به «ریسک جنگ» طی ماه های اخیر سبب شد روند قیمت این دو دارایی دست کم تا اطلاع ثانوی، از یکدیگر جدا شوند. تا پیش از این، انتظارات ملکی عمدتا تحت تاثیر تحولات ارزی بود؛ اما از سال گذشته با فعال شدن ریسک «تنش نظامی»، این همسویی مختل شد که نتیجه اش، بازگشت قیمت دلاری هر مترمربع آپارتمان از قله ۱۴۷۰ دلار سال ۱۴۰۲ به حدود ۱۲۶۰ و ۱۴۰۳ و ادامه نزول در ماه های اخیر بود. چهار متغیر، آینده قیمت دلاری مسکن را تعیین خواهد کرد که در سه سناریو قابل بررسی است.

آمیر دلاری قیمت مسکن
فرید قدیری: جدایی معنادار قیمت مسکن در تهران از قیمت دلار طی ماه های اخیر باعث شد «رکود ۵ ساله پایین ترین ارزش دلاری آپارتمان» در مهر ۱۴۰۴ ثبت شود. دو عامل سیاسی این سقوط قیمت دلاری مسکن را رقم زده و یک پیام مشخص برای آینده بازار دارد. در عین حال چشم انداز بازار مسکن با خط کش «تغییرات دلاری قیمت» در سه سناریو قابل بررسی است.

فراز و فرود متر دلاری مسکن

تغییرات قیمت دلاری مسکن در تهران طی سال های ۹۶ تاکنون را می توان در پنج مقطع زمانی شامل «قبل از عصر جهش قیمت ها»، «عصر جهش قیمت ها»، «بازگشت ناقص از قله جهش قیمت ها»، «جهش مجدد قیمت» و همچنین «یکسال و نیم اخیر» تحلیل کرد. سال ۹۶ که هنوز «ریسک سیاسی» ناشی از خروج آمریکا از برجام، شکل نگرفته بود و بازارها تحت تاثیر فضای اقتصادی برجام قرار داشتند، قیمت دلاری مسکن در سطح نرمال ۱۱۷۰ دلار قرار داشت. در آن سال، رونق غیرهیجانی خرید مصرفی در بازار معاملات آپارتمان های تهران برقرار بود و در عین حال تورم مسکن نیز در سطح بسیار مطلوب ۱۰۶ درصدی بود. این، مقطع اول به حساب می آید که حکایت از طبیعی بودن نسبی شرایط اقتصادی و سیاسی کشور داشت.

سال ۹۷ با شروع جهش ارزی به علت شروع «ریسک سیاسی»، قیمت دلاری مسکن تا کف تاریخی ۷۶۶ دلار کاهش پیدا می کند. در آن سال، قیمت مسکن ۷۰ درصد جهش کرد اما قیمت دلار بیش از ۱۶۰ درصد افزایش یافت. آن سطح از «قیمت دلاری آپارتمان» در آن سال، می توانست علامتی از «جاماندگی مسکن از دلار» باشد که احتمالا همین سیگنال ارزی به تقاضای سرمایه ای ملک، باعث افزایش معاملات غیرمصرفی مسکن در سال های ۹۸ و ۹۹ به رغم کاهش شدید معاملات مصرفی شد.

سال های ۹۸ و ۹۹ حرکت بخش قابل توجهی از نقدینگی به بازار ملک، عملیات تنظیم قیمت مسکن با قیمت های قبلی دلار یا تعدیل قیمت دلاری آپارتمان را شکل داد. در آن سال ها قیمت دلاری هر مترمربع واحد مسکونی در تهران از کف تاریخی سال ۹۷، بالا آمد و به ترتیب ۹۸۳ دلار و ۱۰۳۷ دلار شد. این مقطع دوم بود.

❖ نقشه توزیع ثروت دیجیتال

بیشترین بیت کوین در جیب چه کسانی است؟ وقتی صحبت از بیت کوین می شود، همه به نوسانات قیمت یا فرصت‌های سرمایه‌گذاری فکر می‌کنند، اما پرسشی که در پشت صحنه وجود دارد این است که در سال جاری چه کسانی با شرکت‌هایی بیشترین بیت‌کوین را در اختیار دارند؟

از بنیان‌گذار ناشناس بیت کوین، ساتوشی ناکاموتو، تا غول‌های شرکتی نظیر مایکرواستراتژی و تسلا، از بلک‌راک به‌عنوان بازیگر نهادی گرفته تا نهنگ‌های رموز بیت‌کوین و حتی دولت‌هایی چون ایالات متحده و السالوادور که از مسیر صادره‌های قانونی یا خریده‌ای استراتژیک وارد میدان شده‌اند، همه در لیست بزرگ‌ترین مالکان این دارایی دیجیتال جای دارند.

این ترکیب متنوع نشان می‌دهد بیت‌کوین تنها یک ابزار سرمایه‌گذاری فردی نیست، بلکه عرصه‌ای است که در آن فناوری، اقتصاد، سیاست و حتی ژئوپلیتیک در هم تنیده شده‌اند. به بیان دیگر، آینده بیت‌کوین نه فقط در دست معامله‌گران روزانه، بلکه در اختیار همین بازیگران بزرگ و اثرگذار رقم می‌خورد.

دارایی افسانه‌ای ساتوشی و انباشت شرکتی با اطمینان می‌توان گفت که بزرگ‌ترین دارنده فردی بیت‌کوین، خالق ناشناس آن، یعنی ساتوشی ناکاموتو است. تخمین‌ها نشان می‌دهد که ساتوشی حدود ۹۶۸۴۵۲ واحد BTC را در اختیار دارد. اینج شخص عظیم‌ال قدرایی، پادشاه‌ای بلوک‌هایی بود که ساتوشی در مراحل اولیه بیت‌کوین استخراج کرد. این بیت‌کوین‌ها که تا دسامبر ۲۰۲۴ ارزشی معادل ۹۴میلیارد دلار پیدا کردند، سهم قابل توجهی از کل عرضه به شمار می‌آیند. نکته قابل توجه این است که این سکه‌ها تقریباً دست‌نخورده باقی ماندند.

ساتوشی در سال ۲۰۱۰ پروژه را راه کرد و از آن زمان تاکنون هیچ خبری از او منتشر نشد. اگرچه ساتوشی در صدر جدول قرار دارد، نهادهای رسمی نیز سهم قابل توجهی از عرضه جهانی بیت کوین را به خود اختصاص دادند. شرکت MicroStrategy با اتخاذ یک استراتژی جسورانه، به بزرگ‌ترین دارنده شرکتی بیت‌کوین تبدیل شده است. این شرکت که هدف آن استفاده از بیت‌کوین به عنوان ذخیره‌کننده ارزش در برابر تورم، تا تاریخ گزارش اولیه ۵۹۷۳۲۵ BTC انباشت کرده بود.

شرکت‌های عمومی دیگری مانند Robinhood Markets با ۱۳۲۷۵۵ BTC واحد و Tesla با ۱۱۵۰۹ BTC واحد نیز به انباشت این دارایی ادامه می‌دهند. علاوه بر این، صندوق‌های قابل معامله در بورس (ETF) و صندوق‌های سرمایه‌گذاری دیگر در مجموع حدود ۱۷۲۰۰۰۰ واحد BTC را کنترل می‌کنند که BlackRock’ s iShares Bitcoin Trust به تنهایی با تقریباً ۵۳۰۸۳۱ واحد BTC مدیریت می‌کند.

نهنگ‌های فردی و حضور دولت‌ها

در بخش توزیع ثروت بیت‌کوین، سرمایه‌گذاران بسیار ثروتمند که به عنوان نهنگ شناخته می‌شوند، نقش بزرگی ایفا می‌کنند. آدرس‌هایی که بیش از ۱۰۰۰۰ BTC دارند، سهم قابل توجهی از عرضه را تشکیل می‌دهند. به عنوان مثال، تایلر و کامرون وینکلواوس تخمین زده می‌شود که حدود ۷۰۰۰۰ واحد BTC داشته باشند و تیم درابر نیز ۲۹۶۵۶ واحد BTC خریداری کرد. همچنین، مایکل سالیور، رئیس MicroStrategy، شخصاً ۱۷۷۳۲ واحد BTC را در اختیار دارد.

در نهایت، دولت‌ها در سراسر جهان نیز وارد این عرصه شده‌اند و تخمین زده می‌شود که مجموعاً حدود ۳۰۷۰۰۰ واحد BTC را نگهداری می‌کنند. این دارایی‌ها از طریق صادره‌های قانونی و خریده‌ای استراتژیک به دست آمدند. دولت ایالات متحده و دولت چین از طریق صادره‌های بزرگ‌ترین دارندگان دولتی بیت‌کوین محسوب می‌شوند.

علاوه بر این، کشورهای مانند پادشاهی بوتان با ۱۲۵۷۸ BTC و السالوادور که بیت‌کوین به عنوان پول قانونی پذیرفت، با ۵۹۶۳ واحد BTC دارای ذخایر مهمی هستند. با محدودیت سخت‌گیرانه ۲۱ میلیون واحدی برای کل عرضه بیت‌کوین، هر واحد دارایی اهمیت زیادی پیدا می‌کند و این رقابت برای مالکیت دیجیتال همچنان ادامه دارد.

❖ فصل سرد بیت‌کوین

بازار ارزهای دیجیتال در هفته‌های اخیر با کاهش قابل توجهی در قیمت بیت کوین و اتریوم مواجه شد. این افت شدید ارزش، نگرانی‌های فراوانی را در میان سرمایه‌گذاران ایجاد کرده و توجه بازارهای جهانی را به خود جلب کرده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که چند عامل اصلی باعث این روند نزولی شده است و ترکیب آن‌ها، فشار شدیدی بر رمزارزهای اصلی وارد کرده است. یکی از مهم‌ترین دلایل سقوط اخیر بازار، فروش‌های گسترده و لیکوئیدیشن‌های سنگین در بازارهای مشتقه کریپتو است. در روزهای اخیر بیش از ۴۰۰۰۰ معامله‌گر در بازارهای آتی و قراردادهای دائمی با لیکوئیدیشن مواجه شدند که حدود ۱.۷ میلیارد دلار از موقعیت‌های لانگ از بین رفت.

دستوری بوده و از سوی صندوق‌های حمایتی و تثبیت هدایت شده است. بازار روز یکشنبه شاهد ورود قابل توجه پول حقیقی بود که در دو ناحیه کلیدی، تقاضای قوی را به ثبت رساند. این ورود نقدینگی می‌تواند در کوتاه‌مدت، به‌ویژه در روزهای آینده، بازار را در وضعیت مثبت نگه دارد، مشروط بر اینکه عرضه‌های سنگین بر سهامداران حقیقی تحمیل نشود. در صورت مدیریت عرضه‌ها به‌صورت تدریجی، شاخص کل بورس می‌تواند مقاومت کلیدی ۲میلیون و ۶۵۰ هزار واحدی را پشت سر گذاشته و به سمت مقاومت بعدی در محدوده ۲میلیون و ۸۰۰ تا ۲میلیون و ۸۳۰ هزار واحدی حرکت کند.

باید عنوان کرد با فعال شدن مکانیسم ماشه و اعمال تحریم‌های جدید، انتظار می‌رفت بازار سرمایه تحت فشار قرار گیرد. با این حال، بازار برخلاف پیش‌بینی‌ها، روند مثبتی را تجربه کرد. تحریم‌های جدید می‌توانند در میان‌مدت بر اقتصاد کلان و شرکت‌های بورسی تاثیر منفی بگذارند. کاهش حجم صادرات شرکت‌ها، مشکلات در تامین مواد اولیه و ارداتی و افزایش هزینه‌های نقل‌وانتقال از جمله چالش‌های پیش‌رو هستند. به‌ویژه شرکت‌های صادراتی ممکن است مجبور شوند تخفیف‌های بیشتری به واسطه‌ها ارائه دهند تا بتوانند صادرات خود را حفظ کنند. همچنین، نظارت بین‌المللی بر کشتی‌های ایرانی می‌تواند محدودیت‌های بیشتری را بر تجارت خارجی کشور تحمیل کند. در حوزه صنایع، شایعاتی مبنی بر افزایش نرخ ارز توافقی شنیده شده است. با وجود تکذیب این موضوع از سوی رئیس بانک مرکزی و تاکید بر حفظ نرخ در محدوده ۷۰ هزار تومان، فاصله زیاد بین دلار آزاد و توافقی می‌تواند رانست قابل توجهی ایجاد کند. در صورت افزایش نرخ ارز توافقی به محدوده ۸۵ هزار تومان، شرکت‌های صادراتی می‌توانند از نظر ریالی سودآوری خود را حفظ کنند. صنایعی مانند پتروشیمی، معدنی و فلزی به دلیل وابستگی به نرخ ارز، در حال حاضر از تقاضای بالایی برخوردارند. در بورس کالا نیز رقابت برای محصولات افزایش یافته است. این موضوع نشان می‌دهد که فعالان بازار پیش‌بینی افزایش قیمت‌ها و کاهش دسترسی به محصولات را دارند. شاملو اولده داد: در کوتاه‌مدت با توجه به تقاضای دستسوری و عدم عرضه سنگین از سوی حقوقی‌ها، انتظار می‌رود بازار همچنان روند مثبت خود را حفظ کند و به سمت مقاومت‌های ۲میلیون و ۸۰۰ هزار و سپس ۲میلیون و ۹۳۰ هزار واحدی حرکت کند. با این حال، در صورت عرضه ناگهانی سهام، ممکن است بازار با نوسانات شدیدی مواجه شود. در بلندمدت، ریسک‌های ناشی از تحریم‌ها و محدودیت‌های تجاری همچنان پابرجا است. هرچند بازار در حال حاضر با حمایت‌های دستوری مثبت به نظر می‌رسد، اما این حمایت‌ها نمی‌توانند اثرات میان‌مدت تحریم‌ها به طور کامل خنثی شود.

مریم مجبی، کارشناس بازار سرمایه وضعیت روز گذشته بازار را این‌گونه مورد تحلیل و ارزیابی قرار داد: به دنبال عدم تصویب طرح پیشنهادی روسیه و چین برای تمدید مهلت فعال‌سازی مکانیسم ماشه، بازار سرمایه روزهای شنبه و یکشنبه شاهد افزایش تقاضا بود. این افزایش تقاضا همزمان با رشد طلا به دلیل کاهش ارزش پول ملی رخ داد. در این میان با فعال شدن مکانیسم ماشه، ارزش دلاری بازار سهام به پایین‌ترین سطح خود رسید. این موضوع نشان‌دهنده ارزندگی بازار سرمایه است، اما ریسک‌های سیاسی و اقتصادی ناشی از این مکانیسم، از جمله کاهش فروش نفت ایران در بازارهای بین‌المللی و تاثیر آن بر درآمدهای کشور به قطعیت تبدیل شده است. از سوی دیگر اعمال محدودیت‌های قانونی برای خرید تتر در داخل کشور جذابیت بازارهای موازی را کاهش داده است. همچنین، افزایش احتمال خروج ایران از معاهده NPT نیز ریسک‌های بیشتری را به بازار تحمیل کرده است. این عوامل، همگی به ضرر بازار سرمایه عمل می‌کنند. با این وجود بازار سرمایه در دو روز ابتدایی هفته جاری سبزپوش بود.

از سوی دیگر رئیس کل بانک مرکزی، نرخ تثبیت ۷۰ هزار تومان را برای دلار توافقی اعلام و بر پیگیری این سیاست تاکید کرد. همچنین اعلام حراج مجدد سکه در روزهای میانی مهرماه، افزایش ارزش معاملات به بیش از شش هزار میلیارد تومان، ورود پول حقیقی به بازار و افزایش فروش حقوقی‌ها از دیگر تحولات اخیر بود. با این حال، این عوامل به‌تنهایی نشان‌دهنده یک روند بنیادی قوی برای رشد بازار سرمایه محسوب نمی‌شوند. در دوره‌هایی که بازار سرمایه دچار ریش بود، کاهش قدرت اقتصادی کشور و افت توان شرکت‌ها در رشد و سودآوری به دلیل نبود چشم‌انداز مثبت اقتصادی، از عوامل تشدیدکننده این روند بودند. بنابراین رشد ناگهانی بازار در روزهای اخیر نمی‌تواند تنها بر پایه عوامل اقتصادی باشد و به نظر می‌رسد بیشتر تحت تاثیر عوامل هیجانی قرار گرفته است. مجبی ادامه داد: بازار سرمایه در حال حاضر در شرایط نسبتاً مطلوبی قرار دارد و بازارساز می‌تواند با اقداماتی مانند کاهش حجم مینا برای روان تر شدن معاملات و تشویق فعالان بازار به افزایش ورود پول حقیقی، به تداوم این روند کمک کند. با این حال، کاهش تعداد فعالان بازار سرمایه و جذابیت بالای بازارهای موازی مانند طلا که حتی در رکوردزنی معاملات بورس کالا نیز مشهود است، نشان‌دهنده چالش‌های پیش‌رو است. به نظر می‌رسد روند کنونی بازار بدون حمایت قوی دولت و وزارت اقتصاد نمی‌تواند بلندمدت باشد. از این رو به سرمایه‌گذاران توصیه می‌شود که به دنبال سهام شرکت‌های بنیادی با پتانسیل رشد و سودآوری بالا، نقدشوندگی مناسب و اصلاح قیمتی عمیق در ماه‌های اخیر باشند. سرمایه‌گذاری در نمادهای بازار پایه همچنان غیرمنطقی به نظر می‌رسد.

همچنین، به نظر می‌رسد تاثیرات منفی فعال‌سازی مکانیسم ماشه تا حد زیادی توسط بازار پیش‌خور شده باشد. بنابراین، انتظار رشدهای چشم‌گیر در بازارهای مختلف دور از انتظار است. پیشنهاد می‌شود سرمایه‌گذاران با تشکیل سبدی متنوع شامل صندوق‌های درآمد ثابت، سهام، طلا و سایر ابزارهای مالی، حاشیه امن سرمایه‌گذاری خود را افزایش دهند. با توجه به اینکه رشد اخیر بازار بیشتر تحت تاثیر عوامل هیجانی بوده، احتمال کاهش این روند با فروکش کردن هیجانات وجود دارد. این موضوع می‌تواند سهامداران را در سهام غیربنیادی و نامطلوب گرفتار کند. در نهایت، سرمایه‌گذاران باید با دقت و تحلیل دقیق وارد بازار شوند تا از فرصت‌های موجود بهره ببرند و از ریسک‌های احتمالی در امان بمانند.

مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری هوشمند آبان، با اشاره به این‌که بازار سرمایه نیازمند ورود صنایع جدیدی است، به‌ویژه صنایعی که مردم به‌طور روزمره از آنها استفاده می‌کنند؛ گفت: پیش از ورود این مدل شرکت‌ها به بازار سرمایه، برندهای بزرگی با سابقه ۵۰ تا ۶۰ساله وارد بورس شدند و در ارزش‌گذاری آنها نیز چالش‌های مشابه وجود داشت. با این حال، فعالان حوزه اکوسیستم اقتصاد دیجیتال حتی حاضرند ارزش پایین‌تری از آنچه مدنظرشان است بپذیرند تا بتوانند از فضای بازار سرمایه استفاده کنند.
میشم کریمی، مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری هوشمند آبان، با اشاره به پذیرش «مایکت» در بازار سهام، گفت: قطعاً این نگرانی وجود دارد که این بیگ‌دیتاهایی که جمع‌آوری می‌شوند، کجا و چگونه مورد استفاده قرار می‌گیرند. این‌که یک شرکت استارت‌آپی داوطبانه بپذیرد نظارت نهادی که هیچ منفعتی در عملکردش ندارد اعمال و وارد بازار سرمایه شود، قابل ستایش است. اما ای‌کش این شرایط برای تمام شرکت‌ها فراهم باشد.
کریمی ادامه داد: تأمین مالی از بازار سرمایه ابزاری است که مخصوصاً در دو دهه اخیر رشد زیادی داشته و حتی در یک دهه اخیر روش‌ها و ابزارهای متنوعی معرفی شده است. عموماً فعالان حوزه اقتصاد دیجیتال جوانانی هستند که ابزارهای جدید دنیا را دیده‌اند و وقتی وارد بازار سرمایه می‌شوند، با این ابزارها مواجه شده و علاقه‌مند به استفاده از آنها هستند.

فرجام اقتصادی فصل هفتم

آنگولا نیز از جمله کشورهایی است که به‌رغم تحریم‌های سازمان ملل، توانست رشد اقتصادی مثبت را تجربه کند. تفاوت اصلی آنگولا با کشورهای مانند کنگو و اتیوپی این است که علاوه بر تحریم‌های تسلیحاتی و نظامی، تحت تاثیر تحریم‌های اقتصادی نیز قرار نگرفت. تحریم‌های اعمال‌شده بر این کشور شامل محدودیت در تجارت الماس برای جلوگیری از تأمین مالی گروه UNITA با «اماس‌های خونین»، تحریم‌های تسلیحاتی و ممنوعیت سفر رهبران شورشی بود. با این حال، اقتصاد آنگولا به‌رغم این فشارها رشدی مثبت داشت. یکی از دلایل اصلی تاب‌آوری اقتصادی آنگولا، منابع طبیعی غنی آن است. آنگولا یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت در آفریقا، به‌ویژه در منطقه خلیج گینه، محسوب می‌شود؛ به‌طوری که بیش از ۷۰ درصد درآمد دولت از محل صادرات نفت تأمین می‌شود. نکته مهم این است که تحریم‌های سازمان ملل هرگز نفت آنگولا را هدف قرار ندادند و صادرات نفت ادامه داشت. علاوه بر نفت، الماس دومین منبع مهم صادراتی این کشور محسوب می‌شود، اما تحریم‌ها بیشتر تجارت غیرقانونی UNITA را هدف قرار دادند و بخش اعظم صادرات رسمی دولت کماکان ادامه داشت.

ایران نیز از جمله کشورهایی است که با وجود قرار گرفتن تحت تحریم‌های سازمان ملل در سال ۲۰۰۶، توانست سال‌ ۲۰۰۷ را با رشد اقتصادی ۸.۲ درصدی به پایان برساند. تحریم‌های اعمال‌شده براساس فصل هفتم سازمان ملل متحد شامل تحریم‌های تسلیحاتی، محدودیت‌های هسته‌ای، مسدودسازی دارایی‌های خارجی، ممنوعیت سفر برای افراد و نهادهای مرتبط با برنامه هسته‌ای، و تحریم‌های مالی و بانکی بود.

ساختار اقتصادی ایران به گونه‌ای است که وابستگی بالایی به نفت دارد، با این حال تحریم‌های سازمان ملل در آن دوره به‌طور مستقیم صادرات نفت را هدف قرار نمی‌دادند. علاوه بر این، ایران دارای بازار داخلی بزرگ و جمعیت قابل‌توجه است و اقتصاد نسبتاً متنوعی شامل صنعت، کشاورزی و خدمات دارد. علاوه بر ظرفیت داخلی، ایران توانست با جایگزین‌سازی شرکای تجاری، همکاری اقتصادی خود را با چین، هند، روسیه و کشورهای منطقه گسترش دهد. روافع تحریم‌های اعمال‌شده در این دوره بیشتر مانع دسترسی ایران به تجهیزات پیشرفته هسته‌ای و موشکی شدند و جریان عمومی کالاها و نفت کشور تا حد زیادی حفظ شد.

اقتصادهای شکست خورده

هائیتی از جمله کشورهایی است که اگرچه تحریم‌های گسترده‌ای علیه اقتصاد کشور اعمال نشد و تحریم‌ها بیشتر جنبه نظامی و سیاسی داشتند، به شدت از تحریم‌ها آسیب دید. تفاوت اصلی هائیتی با کشورهای مانند ایران یا آنگولا در ظرفیت محدود تاب‌آوری اقتصادی آن است.

بورس در کف ۹ماهه

❏ فرحناز نعمتی – شاخص بورس همگام با پیشروی ریسک‌های سیاسی، معاملات هفته دوم شهریور را با از دست دادن کانال ۲.۴میلیون واحدی استارت زد.

در این میان برخی معامله‌گران دلیل سبزپوشی بازار را ارزندگی بسیاری از نمادها عنوان می‌کنند. با وجود اینکه به نظر می‌رسد بازار به لحاظ ارزندگی در محدوده‌های جذابی قرار گرفته اما همچنان سایه ریسک‌های مختلف بر سر بازار سرمایه وجود دارد. از سوی دیگر با فعال‌سازی مکانیسم ماشه به نظر می‌رسد سیاست بانک مرکزی بر کاهش نرخ بهره چندان استوار نخواهد بود. این در حالی است که روز گذشته محمدرضا فرزین، رئیس بانک مرکزی اظهار کرد: نرخ دلار در مرکز مبادله رسمی به طور ثابت در حدود ۷۰ هزار تومان تثبیت خواهد شد و نیازهای وارداتی با این نرخ تأمین می‌شود. این خبر در شرایطی اعلام شده که پیش‌بینی می‌شد احتمال رشد حداقل ۳۰ درصدی دلار توافقی و کاهش اختلاف آن با دلار بازار آزاد وجود دارد و بازار می‌تواند از مسیر رشد دلار توافقی منتفع شود. همچنین صندوق‌های طلا نیز تحت‌تاثیر نوسانات طلای جهانی و نرخ ارز روز شنبه سبزپوش شدند. با این حال روز گذشته این صندوق‌ها سرخ‌پوش شدند و وضعیت آنها با تابلوی معاملات سهام متفاوت بود. در شرایط فعلی به نظر می‌رسد بازارها در وضعیت چندان عادی قرار ندارند و معامله‌گران باید به استراتژی‌های شخصی خود پایبند بمانند.

بازار از لنز آمار

دماسنج اصلی تالار شیشه‌ای روز گذشته با افزایش ارتفاع ۲.۴ درصدی روپرهو شد و در نهایت روز معاملاتی را با عبور از محدوده ۲میلیون و ۶۰۰ هزار واحدی، در محدوده ۲میلیون و ۶۳۹ هزار واحدی به پایان رساند. این درحالی است که شاخص کل در دو روز ابتدایی هفته حدود ۴.۵۶

تجربه‌های کشورهای دیگر

تجربه کشورهایی که شاهد تحریم‌های ذیل فصل هفتم منشور سازمان ملل، بودند، می‌تواند آموزنده باشد. بررسی‌ها نشان می‌دهد تحریم‌های شدید اگرچه در بسیاری از موارد منجر به رکود و کاهش شاخص‌های کلان اقتصادی شده‌اند، اما برخی کشورها توانستند با اتخاذ سیاست‌های جایگزین مسیر متفاوتی را طی کنند. در حال حاضر مجموعاً ۳۱کشور تحت تحریم‌های ذیل فصل هفتم منشور سازمان ملل قرار دارند که این تحریم‌ها می‌توانند شامل محدودیت‌های اقتصادی، نظامی، سیاسی و تحریم‌های فردی باشند. تجربه کشورهایی مانند کنگو، اتیوپی، آنگولا و زیمبابوه نشان می‌دهد اثر تحریم‌ها بر رشد اقتصادی کشورها یکسان نیست. در این میان، ایران بدلیل داشتن اقتصادی بزرگ و متنوع، شامل نفت، صنایع، کشاورزی و خدمات از موقعیت متفاوتی نسبت به کشورهای مورد بررسی برخوردار است. از این تجارب می‌توان دریافت که تقویت بخش‌های غیرنفتی، حمایت از صنایع کوچک و متوسط و ایجاد شبکه‌های تجاری منطقه‌ای، از جمله راهکارهایی است که می‌تواند باعث افزایش تاب‌آوری اقتصادی ایران شود.

تحریم‌های فصل ۷ سازمان ملل متحد، ابزارهایی هستند که شورای امنیت برای مقابله با تهدیدهای صلح و امنیت بین‌المللی اعمال می‌کند. در حال حاضر مجموعاً ۳۱ کشور در لیست تحریم فصل ۷ سازمان ملل قرار دارند. این تحریم‌ها می‌توانند شامل محدودیت‌های اقتصادی، نظامی، سیاسی و حتی تحریم‌های فردی باشند. از زمان تصویب فصل ۷، کشورهایی مانند ایران، عراق، لیبی، زیمبابوه، هائیتی، آنگولا، لیبیریا، اتیوپی، یمن و کنگو هدف این تحریم‌ها قرار گرفته‌اند. بررسی نرخ رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) کشورها در یک سال پیش از تحریم، سال تحریم و یک سال پس از تحریم نشان می‌دهد که تاثیر تحریم‌ها بر رشد اقتصادی کشورها در کوتاه‌مدت یکسان نبوده و به عوامل متعددی بستگی دارد.

کنگو، اتیوپی، آنگولا، زیمبابوه و خود اقتصاد ایران از جمله کشورهایی هستند که به‌رغم اعمال تحریم‌ها، رشد مثبت اقتصادی در کوتاهمدت را تجربه کرده‌اند. وجود منابع طبیعی قابل‌توجه، تنوع در اقتصاد داخلی، ذخایر انرژی و روابط تجاری جایگزین با سایر کشورها، به دولت این کشورها کمک کرده است تا تاثیر منفی تحریم‌ها را کاهش دهند. علاوه بر این، تحریم‌های اعمال شده بر این کشورها اغلب جنبه نظامی یا محدودکننده فعالیت‌های خاص داشته و در نتیجه فشار مستقیم اقتصادی بر بخش‌های تولیدی یا مصرف‌کننده کمتر از حد انتظار احساس شده است.

برای نمونه، اقتصاد داخلی اتیوپی بر پایه کشاورزی استوار است؛ به‌طوری که بیش از ۴۰ درصد تولید ناخالص داخلی و حدود ۸۰ درصد از نیروی کار را به خود اختصاص می‌دهد. علاوه بر این، تحریم‌های اعمال‌شده بر این کشور بیشتر جنبه تسلیحاتی و نظامی داشته و اقتصاد هدف اصلی آنها نبوده است. همچنین دولت ملس زناوی، رئیس‌جمهور وقت، با اجرای برنامه‌های توسعه‌ای بزرگ از جمله ساخت سدها و توسعه زیرساخت‌ها، به رشد قابل‌توجه تولید ناخالص داخلی کمک کرد. کنگو نمونه دیگری است که نشان می‌دهد چگونه ساختار اقتصادی می‌تواند تاب‌آوری کشور را افزایش دهد. تحریم‌های اعمال‌شده بر این کشور غالباً بر حوزه تسلیحات، ممنوعیت سفر و مسدودسازی دارایی رهبران شوروی متمرکز بوده است. علاوه بر این، ساختار اقتصاد کنگو به گونه‌ای است که توان تاب‌آوری در مقابل تحریم‌ها دارد.

برای نمونه، کنگو یکی از غنی‌ترین کشورهای دنیا در مس، کبالت، طلا، الماس، نفت است و معادن کبالت و مس آن برای صنایع جهانی، به‌ویژه تولید باتری، حیاتی هستند. علاوه بر این، اقتصاد کنگو وابستگی کمی به بخش رسمی داشته و بخش بزرگی از آن، مانند کشاورزی محلی و تجارت غیررسمی مواد معدنی، غیررسمی و سنتی بوده و حتی در دوران تحریم نیز به فعالیت خود ادامه می‌دهند. این ویژگی باعث می‌شود که تحریم‌ها تاثیر مستقیم کمتری بر زندگی اقتصادی بخش اعظم جامعه داشته باشند.

♥ آغاز نصب برج‌های تخلیه اضطراری گاز در تهران
 مدیرعامل شرکت گاز استان تهران از آغاز نصب برج‌های تخلیه اضطراری گاز در پایتخت خبر داد و گفت: این طرح نواورانه با هدف ارتقای شبکه گازرسانی و افزایش تاب‌آوری تهران در برابر زلزله و بحران‌های طبیعی اجرا می‌شود. به گزارش شرکت گاز استان تهران، علیرضا اعوانی از مراحل ساخت و نصب برج‌های تخلیه گاز اضطراری در تهران بازدید و اظهار کرد: اطفای حریق ناشی از سوخت‌های هیدروکربنی، بدون قطع جریان ماده آتش‌زا امکان‌پذیر نیست. از این رو شرکت گاز استان تهران در سال‌های گذشته اقدام‌های متعددی را برای ارتقای ایمنی شبکه در زمان زلزله در دستور کار قرار داده است. یکی از این اقدام‌ها، توانمندسازی شبکه برای قطع سریع گاز در شرایط بحرانی است. وی با بیان اینکه قطع جریان گاز به تنهایی کافی نیست و لازم است گاز باقی‌مانده در خطوط نیز به‌طور ایمن تخلیه شود، افزود: به همین منظور، طراحی و اجرای سامانه جدید برج‌های تخلیه گاز اضطراری در دستور کار قرار گرفت تا گاز محبوس به جای نشت در فضایی امن تخلیه شود. مدیرعامل شرکت گاز استان تهران با اشاره به ویژگی‌های فنی این برج‌ها گفت: برج‌های تخلیه گاز اضطراری با ارتفاع ۸۰ متر و در نقاطی از پیش تعیین‌شده در تهران نصب می‌شوند. عملکرد آنها به‌گونه‌ای است که گاز باقی‌مانده در خطوط گازرسانی به جای نشت از لوله‌های شکسته یا تبدیل شدن به شعله‌های آتش، از طریق این دکل‌ها در فضایی بی‌خطر تخلیه می‌شود. اعوانی اظهار کرد: این پروژه هم‌اکنون در تهران در حال نصب است و به‌زودی با تکمیل فرآیند اجرایی، وارد مرحله بهره‌برداری می‌شود. وی با اشاره به گستردگی و اهمیت این پروژه نواورانه تصریح کرد: نصب و راه‌اندازی برنامه‌ریزی جامع و دقیق در دست اجراست تا این سازه در مجموع در ۲۶ نقطه شهر تهران نصب و راه‌اندازی شود. این نقاط بر اساس تحلیل‌های تخصصی و ارزیابی ریسک‌های احتمالی انتخاب شده‌اند تا پوشش کاملی از شبکه گازرسانی پایتخت فراهم شود. هدف این است که با استقرار این برج‌ها در سراسر تهران، افزون بر کنترل دقیق و ایمن تخلیه گاز در شرایط بحرانی، تاب‌آوری و ایمنی شبکه به شکل چشم‌گیری افزایش یابد و از بروز حوادث ناگوار جلوگیری شود. مدیرعامل شرکت گاز استان تهران همچنین بر ضرورت استمرار چنین طرح‌هایی در کلان‌شهر تهران تاکید کرد و از برنامه‌ریزی برای توسعه این فناوری در سایر مناطق استان خبر داد.

♥ شمارش معکوس آغاز پروژه ساخالین-۳
 روسیه اعلام کرد که برای تامین گاز چین و پاسخ‌گویی به نیازهای داخلی در خاور دور، تولید گاز در پروژه ساخالین-۳ از سال ۲۰۲۸ آغاز خواهد شد. به گزارش شانا به نقل از رویترز، والری لیمارنکو، فرماندار ساخالین گفت: ما چشم‌انداز مناسبی برای اجرای پروژه ساخالین-۳ مرتبط می‌دانیم، راه‌اندازی آن برای سال ۲۰۲۸ برنامه‌ریزی شده است. انتظار می‌رود ایسن گاز به چین صادر و برای نیازهای خاور دور استفاده شود. پروژه ساخالین-۳ شامل میدان «ویژنو» -کیرینسکویه» در بلوک «کیرینسکی» واقع در دریای «وختوسک» است؛ میدانی که آمریکا در سال ۲۰۱۵ به بدلیل نقش روسیه در بحران اوکراین، آن را تحت تحریم قرار داد. این تحریم‌ها مربوط به فعالیت‌های اکتشاف و تولید نفت و گاز در آب‌های عمیق روسیه است. بر اساس داده‌های شرکت گازپروم، ذخایر میدان «ویژنو» -کیرینسکویه» شامل ۱۷۱میلیارد و ۲۰۰میلیون مترمکعب گاز طبیعی، ۱۱۱میلیون و ۵۰۰ هزار تن میعانات گازی و ۴میلیون و ۱۰۰ هزار تن نفت خام است. فرماندار ساخالین همچنین اعلام کرد که شرکت گازپروم و مقام‌های منطقه‌ای در حال تدوین طرحی برای ساخت پالایشگاهی در جنوب ساخالین هستند؛ پالایشگاهی که قرار است از میعانات گازی، سوخت جت، گازوئیل و نفتا تولید کند. روسیه در پی بحران روابط با غرب بر سر جنگ اوکراین، مسیر صادرات انرژی خود را از اروپا به آسیا تغییر داده است، یکی از خطوط لوله گاز از ساخالین به چین که برای انتقال گاز از مسیر خاور دور طراحی شده، قرار است از سال ۲۰۲۷ فعالیت خود را آغاز کند.

♥ خاموشی هزار دستگاه استخراج رمزارز غیرمجاز در فارس
 هزار دستگاه استخراج رمزارز غیرمجاز از ابتدای اسمال در فارس کشف و ضبط شده است. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما مرکز فارس، مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق شیراز گفت: در ۶ ماه گذشته هزار دستگاه ماینر غیرمجاز شناسایی و جمع‌آوری شده است.محمدرضا سلاخی گفت: برق مورد نیاز برای این هزار دستگاه غیر مجاز، برق سه هزار خانوار و با سه شهرک صنعتی بزرگ را تامین می‌کند. این دستگاه‌های مکشوفه در مناطق مختلفی اعم از مسکونی و کشاورزی به صورت غیرمجاز در حال فعالیت بودند که پس از شناسایی جمع‌آوری شد. استفاده غیرمجاز از برق برای استخراج ارز دیجیتال علاوه بر وارد کردن خسارت به شبکه توزیع، می‌تواند موجب نوسان و اختلال در تامین برق مشترکان به‌ویژه در ساعات اوج مصرف شود. شهروندان می‌توانند هر گونه اطلاعات از ماینرهای غیرمجاز را بر سر شماره ۰۰۰۵۱۲۱۱۲۰ پیامک کنند یا به حفظ محرمانگی اطلاعات آنها، اطلاعات خود را ارسال و از پاداش نقدی بهره‌مند شوند.

که کشورهای دیگر از جمله هند و چین، به‌خوبی از آن برای نقد غرب استفاده می‌کنند.

منتقدان صریح ریاکاری غرب

در حالی‌که واشنگتن و بروکسل از کشورهای آسیایی می‌خواهند واردات انرژی از مسکو را کاهش دهند، هند و چین مسیر متفاوتی را در پیش گرفته‌اند. هر دو کشور با استفاده از تخفیف‌های روسیه، واردات نفت و گاز خود را افزایش و حتی بخشی از این منابع را ذخیره کرده‌اند تا امنیت انرژی خود را تضمین کنند.
دهلی‌نو در واکنش به فشارها، به‌ویژه تهدیدهای دونالد ترامپ مبنی بر اعمال تعرفه‌های سنگین تا ۱۰۰ درصد، غرب را به ریاکاری متهم کرده است. مقامات هندی می‌گویند: «چگونه ممکن است اروپا همچنان بزرگ‌ترین خریدار گاز روسیه باشد، اما از ما بخواهد واردات خود را متوقف کنیم؟»

سخت‌نگوی وزارت خارجه هند، راندر جاییسوال، در بیانیه‌ای رسمی تصریح کرد که اروپا با منحرف کردن منابع سنتی انرژی به سمت خود، هند را وادار کرده تا به سمت مسکو برود. او همچنین یادآور شد که آمریکا در ماه‌های ابتدایی جنگ، هند را به واردات نفت روسیه تشویق کرده بود تا بازار جهانی انرژی ثبات پیدا کند، اما امروز همان سیاستگذاران دهلی‌نو را تهدید به تحریم می‌کنند. این مواضع آشکار، غرب را در تنگنای دیپلماتیک قرار داده است. هر بار که اروپا از دیگران می‌خواهد به تحریم‌ها بپیوندند، آمار و ارقام تجارت انرژی‌اش با روسیه، بر ادعایش سایه می‌اندازد.

مصرف‌کننده اروپایی؛ قربانی خاموش

اما شاید بزرگ‌ترین قربانی این تناقض نه روسیه باشد و نه حتی هند و چین، بلکه شهروندان اروپایی هستند. پس از کاهش بخشی از واردات انرژی روسیه و افزایش وابستگی به منابع جایگزین، قیمت برق و گاز در اروپا جهش خیره‌کننده‌ای داشته است. قبض‌های خانگی در آلمان، فرانسه و ایتالیا چند برابر شده و فشار سنگینی بر طبقه متوسط و اقشار کم‌درآمد وارد کرده است. صنایع نیز تحت فشار هستند. کارخانه‌های فولاد، شیمیایی و سرمایه‌ک در اروپا، که به انرژی ارزان نیاز داشتند، با افزایش هزینه‌ها مواجه شدند. بسیاری از واحدهای صنعتی یا تولید خود را کاهش داده‌اند یا به تعطیلی کشانده شده‌اند.

در نتیجه، هزینه تحریم‌ها بیش از همه بر دوش کارگران، خانوارها و مصرف‌کنندگان اروپایی افتاده است؛ در حالی‌که روسیه همچنان میلیارد‌ها دلار از فروش انرژی به همین اروپا درآمد کسب می‌کند. این تضاد، به تضعیف اعتماد عمومی به رهبران اروپایی انجامیده است. شهروندانی که هر روز قبض‌های سنگین‌تری دریافت می‌کنند، از خود می‌پرسند: آیا این همه فشار واقعا ارزش دارد، وقتی کرملین همچنان منابع مالی لازم برای ادامه جنگ را در اختیار دارد؟ همین نارضایتی‌ها به رشد احزاب منتقد اتحادیه اروپا و گسترش شکاف سیاسی در داخل قاره دامن زده است.

پارادوکس دیپلماتیک

در سوی دیگر اقیانوس اطلس، دونالد ترامپ با لحن تندتر خواستار قطع کامل روابط انرژی غرب با مسکو است. او تهدید کرده که در صورت ادامه واردات هند و چین از روسیه، تعرفه‌هایی بی‌سابقه بر کالاهای این کشورها اعمال خواهد کرد. رئیس‌جمهور آمریکا همچنین در شبکه‌های اجتماعی نوشت: «آمدام تحریم‌های بزرگ علیه روسیه اعمال کنم، اما تنها زمانی که همه اعضای ناتو واردات نفت و گاز از مسکو را متوقف کرده باشند.» این موضع‌گیری نشان می‌دهد که حتی در درون غرب نیز تناقض‌ها آشکار است. آمریکا از اروپا می‌خواهد که الگو باشد، اما اروپا در عمل قادر نیست وابستگی تاریخی خود به انرژی روسیه را به سرعت قطع کند. همین ضعف، دیپلماسی غرب را در برابر آسیا بی‌اثر کرده و دست بالاتر را به مسکو داده است.

سوال اصلی امروز این است: تحریم‌های غرب چه نتیجه‌ای داشته‌اند؟ مسکو همچنان بزرگ‌ترین تامین‌کننده انرژی اروپا باقی مانده است. هند و چین با استفاده از تخفیف‌های روسیه امنیت انرژی خود را تقویت کرده‌اند. مردم اروپا با قبض‌های سنگین و صنایع نیمه‌تعطیل مواجه شده و در نهایت، اعتبار اخلاقی غرب در صحنه بین‌المللی تضعیف شده است.

«استاندارد دوگانه غرب» بیش از آنکه روسیه را تحت فشار قرار دهد، خود اروپا را گرفتار کرده است. این سیاست، هم به نارضایتی اجتماعی در داخل قاره دامن زده، هم ابزار تبلیغاتی قدرتمندی در اختیار منتقدان آسیایی قرار داده، و هم به کرملین امکان داده تا همچنان از صادرات انرژی برای تامین مالی جنگ استفاده کند. اروپا امروز میان دو مسیر دشوار قرار گرفته است: یا باید واقعا هزینه سیاسی و اقتصادی قطع کامل روابط انرژی با روسیه را بپذیرد، یا اعتراف کند که سیاست تحریم‌ها چیزی بیش از یک شعار پرهزینه نبوده است. تا زمانی که این تناقض ادامه دارد، هر قبض گاز در برلین، هر تعطیلی کارخانه در لیون، و هر اعتراض خیابانی در مادرید، سندی است بر استاندارد دوگانه غرب؛ استانداردی که نه روسیه را متوقف کرده و نه آسیا را همراه ساخته، بلکه تنها شهروندان اروپایی را به صف اول قربانیان آورده است.

بازی دوگانه غرب با روسیه

۵ لیلای جلیلوند – سه سال از آغاز جنگ اوکراین گذشته و جهان هنوز با پیامدهای سیاسی، اقتصادی این بحران دست به گریبان است. در این میان، اتحادیه اروپا که خود را پیشگام دفاع از ارزش‌های دموکراتیک و حامی اصلی تحریم‌ها علیه روسیه معرفی می‌کند، گرفتار تناقضی آشکار است: از یک‌سو با بسته‌های تحریمی متعدد علیه نفت و گاز روسیه تلاش می‌کند درآمد‌های انرژی کرملین را محدود کند و از سوی دیگر همچنان بزرگ‌ترین خریدار گاز و آل‌ان‌جی روسیه در جهان باقی مانده است.

بازی دوگانه غرب با روسیه

این تضاد، که به‌درستی می‌توان آن را «استاندارد دوگانه غرب» نامید، نه‌تنها مشروعیت سیاست‌های تحریمی را زیر سوال برده بلکه هزینه‌های مستقیم و سنگینی را بر دوش شهروندان اروپایی گذاشته است.
تناقض اروپا در تحریم و خرید
اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند. با استناد به داده‌های سال ۲۰۲۵ مرکز پژوهشی (CREA) که در تارنمای energyandcleanair.ddd به نمایش گذاشته شده، حدود ۵۰ درصد صادرات آل‌ان‌جی روسیه همچنان به اروپا اختصاص دارد و ۲۶ درصد گاز خط لوله‌ای روسیه نیز راهی همین قاره می‌شود. نکته جالب‌تر آن است که این خریدها تنها از سوی کشورهایی مانند اسلواکی یا مجارستان (که آشکارا به ادامه روابط با روسیه اصرار دارند) انجام نمی‌شود، بلکه در رأس واردکنندگان، کشورهایی قرار دارند که بارها از تحریم و قطع همکاری با مسکو سخن گفته‌اند: فرانسه، اسپانیا و هلند. در نیمه نخست سال جاری میلادی، واردات آل‌ان‌جی روسیه توسط اروپا از ۴میلیارد دلار به حدود ۵میلیارد دلار افزایش یافت؛ درست در شرایطی که بروکسل مدعی بود وابستگی به انرژی روسیه در حال کاهش است. همین واقعیت، شکاف میان شعار و عمل اروپا را آشکار می‌کند؛ شکافی

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال ۲۰۲۷ تمام واردات انرژی از روسیه را متوقف خواهد کرد. اما داده‌های تجاری چیز دیگری می‌گویند.**

🗣️ **اتحادیه اروپا در روزهای نخست جنگ اوکراین، با لحنی قاطع وعده داد که تا سال**

✚ خرد جمعی برای حل بحران‌ها

پانزدهمین رویداد جامع معدن و صنایع معدنی از صبح روز دوشنبه ۲۷ مردادماه به همت گروه رسانه‌ای «دنیایاقتصاد» در مرکز همایش‌های برج میلاد آغاز به کار کرد. این رویداد تا ۳۰ مردادماه ادامه دارد. بررسی چالش‌های اصلی بخش معدن و صنایع معدنی از جمله تنازرای‌های انرژی، توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های حمل‌ونقل، الزامات محیط زیستی در کنار تداوم فعالیت‌های معدنی و همچنین تحقق اهداف توسعه‌ای در زنجیره فولاد کشور، از جمله مهم‌ترین موضوعات مطرح شده در این همایش بودند. در همین حال ارائه راهکارهای عملی برای توسعه پایدار بخش معدن مورد توجه سخنرانان این رویداد مهم معدنی قرار گرفت. سیدمحمد اتابک وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در پیامی ویدئویی خطاب به حاضران در این همایش، به نقش رویداد جامع معدنی و صنایع معدنی «دنیای اقتصاد» در مسیر پیشرفت صنایع اشاره داشت و تأکید کرد که گذار از ابربحران‌های کنونی نیازمند خرد جمعی و بهره‌مندی از نظرات متخصصانی همچون حاضرین در این رویداد است.

در ابتدا علیرضا بختیاری، مدیرمسوول ضمن خوشامدگویی به حاضران، در رابطه با چالش‌های بخش معدن ایران گفت: در سال‌های اخیر، با توجه به اعمال تحریم‌های گسترده، تغییرات سریع بازارهای جهانی و نیاز به انطباق با استانداردهای بین‌المللی، معدن و صنایع معدنی ایران با چالش‌های متعددی روبرو بوده است. در یکسو، نوسانات قیمت مواد اولیه، تنازرای انرژی و ریسک‌های سیاسی و در سوی دیگر، فشارهای زیست‌محیطی و الزامات قانونی جدید، نیازمند توجه ویژه‌ای هستند.

بختیاری در ادامه گفت: در سال‌های گذشته، این هشدار داده شد که سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی رشد قابل اعتنایی ندارد و رشد بلندمدت این بخش در معرض خطر است؛ اکنون متأسفانه همه آن نگرانی‌ها به‌قوت خود باقی است و مسائل دیگری نیز به آن اضافه شده است. او تأکید کرد: نخستین و مهم‌ترین عامل غیراقتصادی که راه فعالیت‌های اقتصادی را ناهموار کرده، تهدید خارجی و موانع تحریمی است. مرتفع کردن این موانع، در گرو افزایش تحرک دسته‌ب دیپلماسی و تقویت قوای دفاعی کشور و تقویت و صنایع‌های فرهنگی و اجتماعی و تحکیم وحدت ملی است. بختیاری ادامه داد: ایران در دو دهه اخیر بسیاری از فرصت‌های اصلاح اقتصادی را از دست داده است و در سال جاری که قرار بود استع مطابق مفاد سند چشم‌انداز بیست ساله، به «جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی» دست یابد، با این هدف فاصله زیادی دارد.

گفت: با این حال، هنوز روزنه‌های امید گشوده است و با مدیریت علمی و سنجیده ام‌و‌ی می‌توان اوضاع را بهتر کرد. بنیاد معدن و صنایع معدنی از جنبه تولید بر نوسازی تکنولوژی و از جنبه تجاری بر صادرات استوار است. فعالان صنایع معدنی برای اجرایی کردن این دو جز، مکمل، قابلیت‌های تخصصی کافی دارند و به کمک دولت نیاز ندارند، اما این فعالیت‌های تکنیکی و بنگاهی خواه ناخواه با سیاستگذاری‌ها و تصمیم‌های دولت گره خورده است.

بختیاری در پایان تأکید کرد: امیدواریم دولت با درس گرفتن از تجربه‌ها و ناکامی‌ها در زمینه تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و کاستی‌ها در اجرای برنامه‌های توسعه و عدم‌توازن‌های آشکار و پنهان در بودجه‌های سالانه، اکنون متقاعد شده باشد که اهالی کسب‌وکار و بازارها منطق اقتصاد را بهتر می‌شناسند و هر چه فاصله دولت از بنگاهداری و تصدی‌گری بیشتر شود، چشم‌انداز رشد اقتصادی و رفاه همگانی روشن‌تر می‌شود.

ضرورت اتکا بر خرد جمعی برای مواجهه با ابربحران‌ها

سید محمد اتابک، وزیر صنعت، معدن و تجارت در پیامی ویدئویی برای حاضران در رویداد جامع معدن و صنایع معدنی ۱۴۰۴، از پیشکوتان، اندیشمندان و متخصصان حاضر در این همایش قدر دانی کرد و گفت: قردران برگزاری سالانه همایش معدن و صنایع معدنی با حضور فعالان بخش معدن و صنایع معدنی با چالش‌های متعددی در روند فعالیت خود مواجه هستند. این مشکلات در سال‌های گذشته شدت گرفته و اکنون به ابربحران بدل شده‌اند. تنازرای انرژی یکی از همین ابربحران‌هایی است.

نقشه فقر آزادراهی

عرشیا**حسن پور** – پهنه شرقی کشور با وجود ظرفیت‌های استراتژیک تجاری و ترانزیتی، در حاشیه سیاست‌های توسعه حمل‌ونقل قرار گرفته‌واز قطار توسعه، جا مانده است..

پهنه شرقی کشور با وجود ظرفیت‌های استراتژیک تجاری و ترانزیتی، در حاشیه سیاست‌های توسعه حمل‌ونقل قرار گرفته و از قطار توسعه، جا مانده است. فقر شدید معابر آزادراهی، خطوط ریلی نیمه‌تمام و ضعف در جذب سرمایه‌گذاری در نیمه شرقی کشور نشان می‌دهد، هنوز راه درازی تا تحقق چشم‌انداز طرح جامع حمل‌ونقل در این بخش وجود دارد. بررسی «دنیای اقتصاد» حاکی است توسعه نامتوازن ریل و جاده در شرق کشور، در وهله اول نشأت گرفته از عدم ایفای نقش رگولاتوری از سوی دولت است.

نقشه فقر آزادراهی

پهنه شرقی کشور به دلیل خطوط مرزی مشترک با کشورهای پاکستان، افغانستان و ترکمنستان، دروازه ارتباطی وسیعی با آسیای شرقی و آسیای میانه است. دو سوسم از کریدور ترانزیتی شرق به غرب به عنوان یکی از دو مسیر اصلی ترانزیت بین‌المللی کشور، در شرق و شمال شرق کشور وجود دارد؛ کریدوری که در صورت توسعه و راه‌اندازی می‌تواند به‌عاب ترانزیتی منطقه تبدیل شود.

با این وجود، این محدوده وسیع از پهنه سرزمینی کشور، از توسعه خطوط زمینی جا مانده است. اگرچه در کشور مسأ بیش از ۸۰ درصد ارتباطات حمل‌ونقلی از طریق ریل و جاده انجام می‌شود، اما توزیع نامتوازن کریدورهای ارتباطی، ناهمگونی واضحی را در اتصال مسیرهای حمل‌ونقل کشور نشان می‌دهد. درحالی‌که توسعه آزادراهی در غرب و مرکز کشور به صورت وسیعی انجام شده است، اما توسعه ریلی در شرق کشور اوضاع بسیار بهتری دارد. اما چرا با وجود اهمیت بخش‌های شرقی کشور به دلایل ذکر شده در بالا، مهم ریل و جاده در آن تا این اندازه نامتوازن است؟ «دنیای اقتصاد» با یک بررسی همه‌جانبه به پاسخ این پرسش پرداخته است.

ایران در مرزهای شرقی ارتباط ریلی نسبتاً مناسبی با سه کشور همسایه خود دارد. از سوی دیگر پروژه راه‌آهن چابهار – زاهدان نیز تنها بندر اقیانوسی کشور را به شبکه ریلی متصل و اتصال به شبکه حمل‌ونقل جهانی را هموار می‌کند. این مسیر با پیشرفت بیش از ۸۰درصدی در حال رسیدن به نقطه پایان احداث است. همچنین ارتباط ریلی با ترکمنستان از طریق سرخس در خراسان رضوی، ارتباط ریلی با افغانستان از طریق راه‌آهن خواف در خراسان جنوبی و اتصال ریلی به پاکستان از طریق راه‌آهن زاهدان برقرار است.

از سوی دیگر تفاهم‌نامه ریلی اخیر ایران و ترکمنستان برای ساخت دو خط ریلی جدید در مزر ریلی سرخس و تلاش پاکستان برای نوسازی خط آهن کویته – نقتان به عنوان مسیر اصلی تردد قطارهای باری از پاکستان به ایران حاکی از مطالبه کشورهای همسایه به‌منظور استفاده از مسیرهای ترانزیتی ایران برای ارتباط ترانزیتی با اروپاست. وزیر امور خارجه وقت پاکستان با اشاره به اهمیت گسترش همکاری‌های ریلی و جاده‌ادی در منطقه اکو گفته بود، همسایگی با ایران و استفاده از ظرفیت‌های ریلی این کشور همسایه برای دسترسی به آسیای مرکزی و آسیای غربی برای ایران پاکستان مهم است.

علاوه بر این، اهمیت شبکه ریلی در پهنه شرقی کشور، برای سرمایه‌گذاران نیز جذابیت‌های فراوانی دارد، تا جایی که مصطفی رضایی، مدیرعامل کنسرسیوم توسعه ریلی افغانستان گفته است بخش خصوصی ایران متقاضی سرمایه گذاری در خطوط راه‌آهن افغانستان است.به این

نقشه فقر آزادراهی

ترتیب با وجود اینکه نیمه شرقی کشور به‌ویژه در محدوده شمال شرقی از نظر دسترسی به شبکه ریلی در وضعیتی قابل قبول قرار دارد، اما کاستی‌هایی نیز شناسایی شده که رفع آنها نیازمند سرمایه‌گذاری ویژه است.

پروژه‌های نیمه‌تمام ریلی

به گزارش «دنیای اقتصاد»، از حدود ۱۵ هزار کیلومتر خط ریلی موجود در کشور، حدود یک‌هزار کیلومتر به پهنه شرقی اختصاص دارد و نزدیک یک‌هزار کیلومتر خط جدید نیز برای این پهنه تعریف شده است. با وجود متقاضیان بالای توسعه ریلی در شرق کشور، اما این پهنه از فقر شدید آزادراهی رنج می‌برد و تقریباً از معبر آزادراهی بی‌بهره است. به جز دو پروژه آزادراهی موسوم به طرح حرم تا حرم به طول ۹۷۰کیلومتر که مرکز کشور (استان قم) را به استان خراسان رضوی متصل می‌کند و نیز آزادراه چناران – مشهد به طول ۵۴۰کیلومتر، پروژه آزادراهی دیگری در این پهنه در دست احداث نیست؛ حال آنکه این پهنه بر اساس طرح جامع حمل‌ونقل کشور، در زمره کریدورهای نهایی و دارای اهمیت قرار دارد که اغلب آنها به یک استان مرزی ختم می‌شود؛ از این رو در سند مذکور، چند پروژه آزادراهی شرقی – غربی نیز در پهنه مذکور تعریف شده است. پتانسیل پایین سرمایه‌گذاری در پروژه‌های آزادراهی در شرق کشور به گفته کارشناسان حوزه حمل‌ونقل دلایل متعددی دارد، از جمله حجم بار و مسافره؛ اما وجود مسیر آزادراهی، خود محرکی برای ورود گردشگر و مسافر است.

با وجود ظرفیت بیشتر شبکه ریلی در مقایسه با طول شبکه معابر خودرویی و به‌رغم آنکه تقاضای سرمایه‌گذاری در شبکه ریلی در شرق کشور بالا است، سرعت توسعه خطوط ریلی هم در این پهنه اندک است. برای مثال، راه‌آهن چابهار – زاهدان با گذشت بیش از ۱۵سال از آغاز عملیات اجرایی هنوز به ایستگاه پایانی نرسیده است. این پروژه به طول ۶۲۸کیلومتر یک شریان اصلی و حیاتی در فعال‌سازی ترانزیت شرق کشور است. این مسیر بخشی از خط ریلی چابهار – زاهدان – میلک – سرخس به طول یک‌هزار و ۳۵۰کیلومتر است که در واقع بزرگ‌ترین پروژه ریلی کشور به شمار می‌آید. قطعات مختلفی از این پازل به بهره‌برداری رسیده، اما هنوز قطعه کلیدی آن در استان سیستان و بلوچستان مورد بهره‌برداری قرار نگرفته است. طرح ملی راه‌آهن زاهدان – زابل – بیرجند – مشهد به طول ۹۱۷ کیلومتر، بخش دیگری از شبکه ریلی شرق کشور است که از سال ۱۳۹۸ آغاز شده و هنوز تکمیل نشده است.

در شمال شرق کشور نیز، پروژه راه‌آهن مشهد – بجنورد – گرگان به طول تقریبی ۶۰۰ کیلومتر تعریف شده که بخش‌هایی از استان‌های گلستان، خراسان شمالی و خراسان رضوی را تحت پوشش شبکه ریلی قرار خواهد داد. مصوبه احداث این پروژه به سال ۱۳۸۵ باز می‌گردد و نخستین اعتبارات برای آغاز عملیات اجرایی آن در بودجه سال ۱۳۸۶پیش‌بینی شد. عجب اینکه به‌منظور آغاز عملیات اجرایی این پروژه، سه بار در دولت‌های مختلف کلنگ‌زنی انجام شد که نخستین بار آن در سال ۱۳۹۲بود؛ اما با گذشت نزدیک به ۲۰ سال از تصویب اولیه این پروژه، پیشرفت فیزیکی بسیار ناچیزی دارد.

پیامدهای عقب‌ماندگی زیرساختی

، توسعه متوازن خطوط ریلی و جاده‌ای به گونه‌ای که به عنوان پشتیبان همدیگر عمل کرده و بازدهی کلی شبکه حمل‌ونقل را بالا ببرد، یک اصل مورد توجه جهانی است. در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته، به دلیل تأثیری که توسعه کردیدورهای ارتباطی در چشم اقتصادی آنها داشته است، توجه به توسعه شبکه حمل‌ونقل و سرمایه‌گذاری در این بخش بسیار حائز اهمیت است. از همین رو است که رشد شبکه ریلی در جهان، به عنوان شاخصی از توسعه‌یافتگی در نظر گرفته می‌شود و توسعه و مدرن‌سازی خطوط راه‌آهن در دستور کار بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته قرار گرفته است.

توسعه حمل‌ونقل به دلیل امکان جابه‌جایی آسان‌تر مسافر و بار، منجر به کاهش نابرابری بین منطقه‌ای و متعادل‌تر شدن توزیع درآمد در کشورها می‌شود و با ساخت راه‌ها، محرومیت‌زدایی نیز اتفاق می‌افتد. در کشور ما نیز آن‌گونه که مطالعات نشان می‌دهد، رشد اقتصادی ناشی از توسعه حمل‌ونقل منجر به کاهش نابرابری درآمدی در مناطق مختلف خواهد شد. اما با وجود سهم قابل ملاحظه‌ای که به‌ویژه در حوزه حمل‌ونقل ریلی در طرح آمایش سرزمین در نظر گرفته شده است، روند اجرای پروژه‌ها و سیاست‌های جذب سرمایه‌گذار برای مشارکت در اجرای پروژه‌ها به حدی ضعیف است که رسیدن به برآوردهای سند چشم‌انداز و برنامه‌های جامع، دور از دسترس است. در بخش آزادراهی نیز همین فرایند حاکم است و چشم‌اندازهای تعریف شده در طرح‌های توسعه‌ای نظیر طرح جامع حمل‌ونقل، به صورت کامل عملیاتی نشده است.

یکی از دلایل عدم توسعه‌یافتگی متوازن در پهنه‌های مختلف کشور جدای از ویژگی‌های جغرافیایی و جمعیتی، مدیریت اجرای پروژه‌ها با مشارکت بخش‌های خصوصی و دولتی است. در حوزه ریلی، تقریباً تمام خطوط کشور از محل درآمدهای دولت ساخته شده است و مشارکت سرمایه‌گذاران بخش خصوصی بسیار ناچیز است؛ حال آنکه پروژه‌های آزادراهی رویکردی متفاوت دارد و عمده بار سرمایه‌گذاری در احداث این پروژه‌ها بر گرده بخش خصوصی است. دولت البته در این پروژه‌ها مشارکت می‌کند که نسبت این مشارکت عمدتاً ۵۰-۵۰ یا ۳۰-۷۰ یا اختصاص سهم حداقلی به دولت است. اما شرط اصلی شکل‌گیری یک پروژه آزادراهی، وجود سرمایه‌گذار بخش خصوصی است.

جای خالی رگولاتور

حلقه مفقوده عدم توسعه شبکه معابر آزادراهی در پهنه شرقی کشور، چه چیزی است که سرمایه‌گذاران بخش خصوصی تمایل موثری به حضور در این بخش نشان نمی‌دهند و به تبع آن دولت هم نقش مکمل خود را ایفا نمی‌کند؟ سیاستگذار بخش حمل‌ونقل به عنوان متولی اصلی توسعه زیرساخت‌های کشور معتقد است تصیری از بابت فقر شدید معابر ایمن و مدرن در شرق کشور ندارد و گره کار به دست بخش خصوصی باز می‌شود؛ به این معنا که اگر سرمایه‌گذاری برای احداث یک معبر آزادراهی اعلام آمادگی نکند، کاری از دست دولت بر نمی‌آید. بخش خصوصی نیز پس از چند دهه مشارکت فعال در آزادراه‌سازی، از عدم جذابیت این بخش به دلیل دخالت دستوری دولت در تعیین عوارض آزادراهی و عدم تسویه این عوارض با شرکت‌های سرمایه‌گذار در موعد مقرر می‌گوید.

ایمن فضا، پیامد خلأ رگولاتوری در بخش حمل‌ونقل جاده‌ای است. دولت باید به جای قیمت‌گذاری دستوری، به عنوان «تنظیم‌گر»، شرایط حضور سرمایه‌گذاران را در جایی که نیازي شناسایی شده است، فراهم کند؛ کمالاتی که تمام ابزارهای لازم را برای ایفای نقش تنظیم‌گری در اختیار دارد؛ از ارائه مشوق‌های سرمایه‌گذاری تا رفع موانع بوروکراتیک که بعضاً حتی موجب شده مالیاتی که به عنوان عوارض تردد، وصول شده است نیز به دست سرمایه‌گذاران نرسد.

سرمایه‌گذاران آزادراهی می‌گویند بیش از ۴۰۰میلیارد تومان از عوارض ثبت شده، توسط شرکت‌های مربوطه وصول نشده و دولت نیز برخلاف تعهدات، افزایش سالانه نرخ عوارض را ابلاغ نکرده است.بیان این گزاره که سرمایه‌گذاران در طول بیش از دو دهه اخیر، همواره به راه‌سازی در نیمه غربی کشور تمایل نشان داده‌اند و طبعاً مشارکت از ناحیه دولت، به این پهنه معطوف شده است، نه تنها توجیهی منطقی برای عقب‌ماندگی زیرساختی در نیمه شرقی کشور محسوب نمی‌شود، بلکه گویای ضعف دولت در ایفای نقش رگولاتوری است. سیاستگذار ارشد باید به سرمایه‌گذاری حمل‌ونقل متناسب با نیازها و اولویت‌های شناسایی شده جهت بدهد؛ اگر این جهت‌دهی رخ می‌داد، اختلاف توسعه در نیمه غربی و شرقی کشور تا این اندازه نبود. درحال حاضر این‌طور به نظر می‌رسد که سیاستگذار حوزه حمل‌ونقل با نادیده گرفتن نقش رگولاتوری، به نبود سرمایه‌گذار برای توجیه عدم توسعه شبکه آزادراهی در شرق کشور بسنده می‌کند و سرمایه‌گذار نیز به دلیل نبود مشوق کافی و در خلأ رگولاتوری، ترجیح می‌دهد کمترین مشارکت را در پروژه‌هایی که سرمایه‌گذاری در آنها را به دلایل مختلف پریسک تشخیص می‌دهد، داشته باشد.

؟

اهمیت شبکه ریلی در پهنه شرقی کشور، برای سرمایه‌گذاران

نیز جذابیت‌های فراوانی دارد، تا جایی که مصطفی رضایی، مدیرعامل کنسرسیوم توسعه

ریلی افغانستان گفته است

شبکه نامتوازن آزادراهی

بر اساس چشم‌انداز طرح جامع حمل‌ونقل، تا سال ۱۴۰۹ باید بیش از ۱۰هزار کیلومتر آزادراه در کشور ساخته شود. این طرح که برنامه‌های ارتقا شبکه را در بازه‌های زمانی پنج‌ساله، از سال ۱۳۸۹ پیش‌بینی کرده است، اکنون و در سال ۱۴۰۴ به برش ۱۵ساله نرسیده است. از طرفی نقشه‌های طرح جامع حمل‌ونقل نشان می‌دهد، توسعه آزادراهی در این طرح نیز در پهنه‌های کشور به صورت نامتوازن انجام شده و سهم پهنه شرقی ناچیز است. این در حالی است که براساس داده‌های این نقشه‌ها، پهنه شرقی کشور دارای مراکز مترامک جمعیتی بوده و حای ظرفیت‌هایی است که می‌توان آن‌ها را به عنوان پیا‌کرانه کشورهای تعریف کرد که در تجارت خارجی و ترانزیت بین‌المللی حضور دارند و در عین حال سهمی نیز در تولید سفر در شبکه داخلی دارند. سهم توسعه آزادراهی در پهنه شرقی در شرایطی تبیین شده که اتصال نقاط مرزی شرق به غرب کشور و نیز اتصال بنادر جنوب و شمال به مرزهای غربی و شرقی به عنوان کریدورهای نهایی و مهم، در این طرح مورد تأکید قرار گرفته است. با این حال توسعه طرح‌های آزادراهی در مسیرهای منتهی به شرق نشان می‌دهد، تمایل برای تکمیل مسیرهای موجود در دیگر پهنه‌ها بیشتر است. برای نمونه آزادراه ماز بزرگان به طول ۱۹۶۰ کیلومتر، غرب کشور را به شرق متصل خواهد کرد. تاکنون بیش از ۷۰۰ کیلومتر از این مسیر ساخته شده است، اما عمده مسیر احداث شده در پهنه غربی بوده و خبری از اتصال ماز بزرگان به سرخس به عنوان نقطه نهایی اتصال در شمال‌شرق کشور نیست. با توجه به ظرفیت‌های پهنه شرقی و کمبودهای جاده‌ای در این پهنه، توجه به توسعه آزادراهی در کنار توسعه ریلی ضروری است.

نگاهی به آمار جاده‌های پرخطر در ایران نشان می‌دهد، در پهنه شرقی کشور، تعداد جاده‌های پرخطر که از آنها به عنوان «جاده مرگ» یاد می‌شود، پرشمار است. جاده سبزوار به گناباد، جاده تهران به مشهد و جاده گلستان به بجنورد از جمله آنها است. درحالی‌که استفاده مسافری از معابر آزادراهی می‌تواند از میزان خطرپذیری جاده‌های نایمن موجود بکاهد؛ به‌علاوه ترانزیت کالا نیز در بخش جاده‌ای تسهیل خواهد شد. البته اولویت‌بخشی به پروژه‌های جاده‌ای که با اهداف ترانزیتی احداث می‌شود، باید با پشتوانه مطالعاتی و بررسی تمام ابعاد اقتصادی، محیط زیستی و ظرفیت‌سنجی صورت گیرد؛ اما آنچه بدیهی است، وضع موجود گویای عقب‌ماندگی چشم‌گیر در بخش معابر آزادراهی در نیمه شرقی کشور است و مسوول جبران این عقب‌ماندگی که باید تغییراتی را در ریل سیاستی بخش حمل‌ونقل اعمال کند، سیاستگذاران بخش حمل و نقل هستند.

 مشاور امور بین‌الملل و توافق‌نامه‌های تجاری سازمان توسعه تجارت ایران اجرایی شدن «موافقت‌نامه تجارت آزاد میان ایران و پنج کشور اتحادیه اوراسیا» را یکی از دستاوردهای مهم دولت چهاردهم در عرصه تجارت برشمرد.	 به گزارش سازمان توسعه تجارت، میرهادی سیدی افزود: بعد از سال‌ها مذاکره توسط سازمان توسعه تجارت ایران، سرانجام موافقت‌نامه تجارت آزاد میان ایران و پنج کشور عضو اتحادیه اوراسیا، شامل روسیه، بلاروس، قرقیزستان، قزاقستان و ارمنستان در بیست و پنجم‌اردیبهشت‌ماه سال جاری به طور رسمی اجرایی شد. با اجرای این موافقت‌نامه، اکثر کالاها از ایران به کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا بدون پرداخت تعرفه گمرکی صادر می‌شوندوی با اشاره به موافقت‌نامه تجارت ترجیحی که از پنجم آبان سال ۱۳۹۸ میان ایران و این پنج کشور عضو اتحادیه اوراسیا اجرا شده بود، گفت: اجرای این توافق‌نامه نیز تأثیرات مثبتی در جهت افزایش تجارت فی مابین ایجاد کرده بود؛ به‌طوری‌که طی این پنج سال در مجموع صادرات ایران به پنج کشور عضو اتحادیه اوراسیا بیش از سه برابر افزایش یافته و از ۰۰۰میلیون دلار، به حدود ۲میلیارد دلار در سال ۱۴۰۳ رسیده است. مشاور امور بین‌الملل سازمان توسعه تجارت ایران همچنین ابراز امیدواری کرد: اجرای این موافقت‌نامه زمینه‌گسترده‌تری برای افزایش تجارت میان ایران و کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا فراهم کند.
--	--

ایران و شاخص عملکرد لجستیک

نبود شفافیت و رهگیری ر محموله‌ها مساله‌ساز است؛ درحالی‌که جهان با فناوری‌های اینترنت اشیا و ردیابی لحظه‌ای حرکت می‌کند، ایران همچنان به روش‌های سنتی، جزیره‌ای، ناکارآمد و گران متکی است.

«لجستیک» باربری نیست!

اما این‌ها همه ماجرا نیست؛ یکی از عمیق‌ترین مشکلات ایران، عدم درک درست از مفهوم لجستیک است. در نگاه سیاستگذاران حمل‌ونقل در ایران، لجستیک اغلب معادل «حمل‌ونقل» یا «باربری» تلقی می‌شود. همین تقلیل مفهومی باعث شده قوانین و مقررات به‌جای تمرکز بر نیازهای متقاضیان خدمات لجستیکی یعنی جامعه بازرگانی و صنعتی و وزارتخانه‌های صمت و کشاورزی، بیشتر در خدمت عرضه‌کنندگان خدمات مانند شرکت‌های حمل‌ونقل و وزارت راه و شهرسازی نوشته شود.

به زبان ساده، به‌جای آنکه مشتری محور تصمیم‌گیری باشد، عرضه‌کننده محور شده است. نتیجه چنین سیاستی روشن است: بازار رقابتی شکل نمی‌گیرد؛ کیفیت خدمات ارتقا نمی‌یابد و لجستیک در ایران به‌جای یک زنجیره ارزش آفرین، به سطح حمل بار تقلیل پیدا می‌کند. این نگاه انحصاری ما را از معیارهای جهانی دور کرده و باعث شده بخش بزرگی از ظرفیت‌های لجستیک، از انبارداری هوشمند تا مدیریت یکپارچه زنجیره مغفول بماند.

^[1] نبود شفافیت و رهگیری ر محموله‌ها مساله‌ساز است؛ درحالی‌که جهان با فناوری‌های اینترنت اشیا و ردیابی لحظه‌ای حرکت می‌کند، ایران همچنان به روش‌های سنتی، جزیره‌ای، ناکارآمد و گران متکی است

^[2] به زبان ساده، به‌جای آنکه مشتری محور تصمیم‌گیری باشد، عرضه‌کننده محور شده است

● دلار ۹۳,۴۰۰ ● یورو ۱۰۸,۸۲۰ ● پوند ۱۲۵,۴۸۰ ● درهم ۲۵,۵۵۰ ● لیر ۲,۳۰۰ ● سکه ۸۵,۴۵۰,۰۰۰ ● سکه بهار آزادی ۷۶,۶۱۰,۰۰۰ ● نیم سکه ۴۵,۲۰۰,۰۰۰ ● ربع سکه ۲۶,۷۴۰,۰۰۰ ● سکه گرمی ۱۴,۸۰۰,۰۰۰ ● طلای ۱۸ عیار ۷,۵۹۰,۰۰۰ ● طلای ۲۴ عیار ۱۰,۱۰۰,۰۰۰ ●

روزنامه

www.marzeghtesad.ir

اقتصاد

روزانه

شنبه ۱۹ مهر ۱۴۰۴

شماره ۷۷۶

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی دانش پیام بامداد نوین

مدیر مسئول: ابوالفضل حمیدی

چاپ: جام جم

آدرس: تهران، بلوار مرزداران، خیابان البرز ، البرزیکم، پلاک ۶

تلفن: ۰۲۱-۴۹۱۰۵۰۰۰

گستره توزیع : سراسری

شرکت توزیع : نشر گستر

آغاز برنامه آشپزی متفاوت در شبکه‌نمایش خانگی

آغاز برنامه آشپزی متفاوت در شبکه نمایش خانگی مخاطبان تولید شده است. در این برنامه، یک مهمان در این قسمت، نعیمه نظام‌دوست و بهرنگ علوی مخفی حضور دارد که در پایان معرفی می‌شود. او به عنوان مهمانان برنامه حضور خواهند داشت. غذای مورد نظر خود را سفارش می‌دهد و دو مهمان اجزای نیما شعبان نژاد از امروز دوشنبه از طریق شبکه «شفرونی» رئالیتی‌شویی در قالب آشپزی است که اصلی موظفاند براساس ویژگی‌های اعلام‌شده، آن نمایش خانگی در دسترس مخاطبان قرار می‌گیرد. با هدف ایجاد فضایی شاد و سرگرم‌کننده برای ا طبخ کنند.

تیم شما دارد

شما را نگاه

می‌کند تا ببیند

واقعا قصد

دارید رویه را

عوض کنید یا

دوباره در همان

الگوهای قبلی

می‌افتید.

ایجاد کنید و داستان‌های موفقیتی را پررنگ کنید که مانند یک الگو، رفتارهای جدید مدنظرتان را نشان دهند. مثلا اگر دوست دارید همکاری بیشتر شود، نمونه‌هایی از اعضای که با کمک هم، مسالهای را حل کرده‌اند مثال بزنید و توضیح دهید که چرا روششان جواب داده.

نه فقط موفقیت‌های فردی، بلکه کارهای تیمی را نیز جشن بگیرید. او در ادامه می‌گوید: «دلیل مقاومت افراد در برابر تغییر این نیست که تغییر را نمی‌خواهند، بلکه به این دلیل است که نمی‌دانند دقیقا از آنها چه می‌خواهید. هرچه تصویر شفاف‌تری به آنها بدهید، احتمال این که ریسک کنند و رفتارهای جدید را امتحان کنند بیشتر است.»

۲- مطمئن شوید که بخشی از مشکل نیستید

تیم شما دارد شما را نگاه می‌کند تا ببیند واقعا قصد دارید رویه را عوض کنید یا دوباره در همان الگوهای قبلی می‌افتید. جنیفر می‌گوید: «شبهه رفتار کردن به عنوان یک رهبر سازمانی، ممکن است بدیهی به نظر برسد، اما این‌طور نیست. رهبران سازمان باید کاملا هوشیار باشند. نباید فقط در کلام بگویند که خواهان تغییرند بلکه باید خودشان الگو باشند و حتی به این الگو بوند، اشاره کنند.» مثلا اگر می‌گویند «می‌خواهم صدای همه شنیده شود» اما در عمل، خودتان متکلم وحده هستید و اجازه حرف زدن به کسی نمی‌دهید، از همان ابتدا خشت اول را کج گذاشته‌اید.

ناتاشا می‌گوید لحظه‌های کوچک، نیت واقعی شما را نشان می‌دهند. وقتی درباره مسائل مهم مثل استراتژی یا اولویت‌ها سوال می‌پرسید بگویید: «من نظر خودم را دارم اما دوست دارم اول نظر شما را بشنوم.» این نشان می‌دهد واقعا برای ایده‌های آنها ارزش قائلید و فقط به دنبال این نیستید که حرف خودتان را به کرسی بنشانید.

۴- مثل صاعقه‌گیر عمل کنید

دقیق فکر کنید که چه چیزهایی را در معرض دید تیم خود قرار می‌دهید. جنیفر می‌گوید: «به عنوان رهبر سازمان، باید نقطه تماس تمام ارتباطات بین‌تیمی باشید و اعضا را از مسمومیت، محافظت کنید.» به زبان ساده: این‌ شما هستید که تعیین می‌کنید چه میزان از داستان‌ها و «دراماهای سازمانی» به گوش تیمتان برسد. باید انتقادات و تنش‌ها را خودتان جذب کنید تا تیم در امان بماند.

جنیفر می‌گوید این یک عمل «فداکارانه» است. شما جریان اطلاعات را مسدود نمی‌کنید، بلکه آنها را فیلتر می‌کنید و در قالبی به تیم ارائه می‌دهید که روحیه و انرژی‌شان حفظ شود و رو به جلو حرکت کنند.

ناتاشا می‌گوید چالش‌های بزرگی مثل تعدیل نیرو و افزایش رقابت، واضح هستند اما نیازی نیست اعضای تیمتان را در جریان اخبار ناامیدکننده‌ای که روی کار روزمرشان تأثیری ندارد، قرار دهید. او در ادامه می‌گوید: «افراد را در جریان نگه دارید و هیچ اتفاق بدی را را رنگ و لعاب ندهید. اما کمک کنید روی اموری تمرکز کنند که بر آن کنترل دارند.»

۵- تأثیرگذاری را در مرکز توجه قرار دهید

جنیفر می‌گوید تیم شما همیشه باید ببیند که کارشان چطور به تحقق ماموریت سازمان کمک می‌کند و چه ارتباطی به هدف بزرگ‌تر سازمان دارد. اما در یک محیط ناسالم، باید این ارتباط را به شکلی کاملا شفاف توضیح دهید.

او پیشنهاد می‌کند به اعضای تیم کمک کنید تصویر بزرگ‌تر را در چند سطح ببینند: این که کارشان چطور اهداف تیم، بخش و حتی کل شرکت را جلو می‌برد. او می‌گوید: «همه شغل‌ها می‌توانند معنا داشته باشند. ولی این رهبر تیم است که باید آن معنا را پیدا و پررنگ کند.» اگر سازمان، زحمت تیم شما را نمی‌بیند، خودتان «شواهد تأثیرگذاری» را پیدا و پررنگ کنید. مثلا در یک شرکت بیوتکنولوژی، تیم به جای شاخص «تعداد ویال فروخته‌شده»، از عبارت «تعداد بیمارانی که به آنها کمک‌شده» استفاده می‌کرد و هر جلسه را با روایت تجربه یک بیمار شروع می‌کرد. جنیفر می‌گوید: «دم‌ها برای درک تأثیرگذاری خود به شواهد ملموس‌تر نیاز دارند، مخصوصا وقتی فرهنگ کلی سازمان، قدردان آنها نیست.»

۶- جامعه‌ای ایجاد کنید تا خلأ پر شود

اگر بدبینی و آشفتگی، سراسر روز شما را فرا بگیرد، برایتان هزینه روانی خواهد داشت. جنیفر می‌گوید شما و تیمتان به چیزی نیاز دارید که این انرژی منفی مداوم را خنثی کند. یعنی روابط واقعی بسازید تا افراد بتوانند خارج از فضای هرج و مرج کاری، یکدیگر را ببینند. فعالیت‌های تیم‌سازی برای شروع خوبند. جنیفر می‌گوید: «بعضی‌ها این‌گونه فعالیت‌ها را جدی نمی‌گیرند، درحالی‌که همین‌ها پایه و اساس فرهنگ تیمی هستند. بدون آنها نمی‌شود یک فرهنگ قوی تیمی ساخت.»

حدیث فداکاری یک ایران‌شناس

به گزارش ایبنا، هوشنگ دولت آبادی گفت: «سفرهای ایرج افشار هم بیشتر از همین جنبه قابل بررسی است، اگر وقتی اطلاع پیدا می‌کرد در دهی در منتهالیه خراسان شمالی یک سنگ پیدا شده که روی آن یک الف نوشته شده، دیگر هیچ‌کدام از کارهای دنیا برایش مهم نبود چیز اینکه برود و این سنگ را ببیند، خیلی از مواقع ما را دنبال خودش می‌برد و ما هم علاقه‌مند بودیم اطلاعاتی کسب کنیم و هم به مدد سفرهای طولانی مناطقی از ایران را ببینیم.»

این نویسنده با تقسیم سفرهای داخلی ایرج افشار افزود: «یکی از آنها گردش‌های یک‌روزه بود. اهمیت این گردش‌ها در این بود که عدای از بزرگان ادب فارسی و فرهنگ ایرانی در این سفر شرکت کردند. امثال من هم به عنوان ملازم می‌رفتیم. به این ترتیب از حضور در محضر این دوستان و بحث‌هایی که می‌کردند، بهره می‌بردیم. دسته دوم این سفرها، سفرهای بیش از یک‌روزه و طولانی ایرج افشار بود. آنچه بیشتر اهمیت دارد سفرهای مکاشفاتی چند روزه اوست. یکی از برنامه‌های همیشگی او سفر سه‌چهار روزه در تابستان به مقصد دامنه‌های البرز و عبور از کوه البرز بود. در این سفرها علاوه بر بحث میان بزرگان، با مردم آشنا شدیم.

ایرج افشار ۱۶مهرماه سال ۱۳۰۴ در تهران متولد شد و در سال ۱۳۱۲آموزش را در دبستان زرتشتیان آغاز کرد. او پس از آن در مدرسه شاهپور تجریش و در دبیرستان فیروز بهرام تحصیلات متوسطه را پی گرفت و با اتمام این دوره در سال ۱۳۲۴ وارد دانشکده حقوق دانشگاه تهران شد و در سال ۱۳۲۸ تحصیلات خود را به پایان برداز او به عنوان شاخص‌ترین کتابدار تاریخ معاصر ایران یاد می‌کنند که چند سالی هم ریاست کتابخانه دانشگاه تهران و یک سال ریاست کتابخانه ملی را بر عهده داشت. از ایرج افشار آثار زیادی به یادگار مانده است.

در مراسم بزرگداشت او هوشنگ دولت‌آبادی نویسنده و مترجم گفت: زندگی و آثار ایرج افشار همه به کمال است. با این حال زمانی که بیشتر با او و روحیاتش آشنا شدم، یک انگیزه را می‌توانم نام ببرم تجلی‌های مختلفی داشت؛ چه در زمینه ادبیات، چه در زمینه سفرنامه‌نویسی و چه در زمینه کارهای دیگری که کرد و همه می‌شناسیم. افشار عاشق بی‌قرار کسب اطلاعات بود و عاشق بی‌قرار انتقال اطلاعاتی که به دست می‌آورد.

اینفوگرافیک

درحالی‌که ایران

انتظار داشت

عقب‌ماندگی از

حضور گردشگر

خارجی در کشور

به نسبت قبل از

شیوع کرونا را در

سال ۱۴۰۴ جبران

کند، اما با وقوع

جنگ ۱۲ روزه،

طبق اعلام وزیر

میراث فرهنگی و

گردشگری ورود

گردشگر به ایران تا

۷۵ درصد با کاهش

مواجه شد. البته در

شرایط کنونی وزارت

میراث فرهنگی

پیش‌بینی کرده

میزان گردشگران

ورودی به ایران تا

پایان سال به عدد

۹.۵ میلیون نفر

می‌رسد.

عکس نوشت

کارتون

دو تفریحی بازی‌های

آسیابای آبیچی -

ناگويا ۲۰۲۶

مرکوردشکنی بیت‌کوین

ورود رمزارها به حساب‌های بانزنشستگی،

استقبال گسترده شرکت‌های بزرگ

و سرمایه‌گذاران و همچنین سیاست‌ها و

حمایت‌های دونالد ترامپ از بازار کریپتو را باید

از دلایل این رشد دانست.

بیت‌کوین رمزارز محبوب جهانی، بار دیگر

تحت تأثیر تحولات سیاسی و اقتصادی ایالات

متحده دچار نوسانات قیمتی شد و روز پنج‌شنبه

به اوج تاریخی خود رسیدند.

بیت‌کوین از ابتدای سال جاری تاکنون رشدی

۳۲ درصدی را تجربه کرده و برای نخستین بار

توانست کانال ۱۲۴ هزار دلاری را پشت سر

بگذارد. اتریوم نیز از این روند بی‌نصیب نماند و از

ابتدای سال ۲۰۲۵ تاکنون افزایش ۵۱ درصدی

را ثبت کرده و به بالای ۴۷۰۰ دلار رسید.

این روند نه تنها به دلیل استقبال گسترده

شرکت‌های بزرگ و سرمایه‌گذاران نهادی است،

بلکه سیاست‌ها و حمایت‌های دولت آمریکا

نیز نقش مهمی در تقویت این موج داشته‌اند.

درحالی‌که برخی کارشناسان نگران نوسانات بازار

هستند، بسیاری دیگر بیت‌کوین را به عنوان

یک شاخص جدید برای سنجش ریسک‌پذیری

و جذابیت سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی

می‌بینند.

چرایی رکورد بیت‌کوین

بیت‌کوین و اتریوم بار دیگر در مسیر صعودی

قرار گرفتند و بازار رمزارها را تحت تأثیر خود

قرار دادند. انتظارات برای سیاست پولی آسان‌تر

و تحولات مثبت در مقررات مالی باعث شده

سرمایه‌گذاران اعتماد بیشتری به این دارایی‌ها

پیدا کنند.

تحلیلگران می‌گویند رشد بیت‌کوین و اتریوم

نه تنها ناشی از خریدهای مداوم موسسات

مالی است، بلکه اقدامات دولت برای تسهیل

سرمایه‌گذاری و دارایی‌های دیجیتال نیز نقش

مهمی داشته است. پیش‌بینی‌ها حاکی از آن

است که این روند صعودی می‌تواند ادامه یابد و

رشد قابل‌توجه‌تری در راه باشد.

به تغییرات مقرراتی اخیر، بازار رمزارها حالا

محیطی مثبت‌تر برای سرمایه‌گذاران پیدا کرده

است. ورود رمزارها به حساب‌های بانزنشستگی،

فرصت‌های تازه‌ای برای مدیران دارایی ایجاد

کرده و نشان می‌دهد این بازار بیش از گذشته

در مرکز توجه قرار دارد. با این حال، کارشناسان

هشدار می‌دهند که نوسانات همچنان بالا است و

سرمایه‌گذاران باید با دقت و احتیاط عمل کنند.

به دنبال این تحولات، ارزش بازار رمزارها

به بیش از ۴,۱۸ تریلیون دلار افزایش یافته است،

درحالی‌که چند ماه قبل این رقم حدود ۲.۵

تریلیون دلار بود. فرمان اجرایی جدید دولت

آمریکا دسترسی به دارایی‌های دیجیتال را در

حساب‌های بانزنشستگی (k) ۴۰۱ آسان‌تر کرده

و می‌تواند فرصت‌های تازه‌ای برای مدیران دارایی

بزرگ فراهم کند. با این حال، کارشناسان هشدار

می‌دهند که نوسانات این بازار همچنان بالاست و

سرمایه‌گذاران باید جانب احتیاط را رعایت کنند.

کارشناسان معتقدند ترکیبی از خریدهای

گسترده شرکت‌ها و حمایت‌های دولتی عامل

اصلی این افزایش قیمت بوده است. «اندرو

پیس»، مدیر سرمایه‌گذاری آسیا-پاسفیک در

شرکت Russell Investments. بیت‌کوین

را به «سسخهای پیشرفته‌ای شاخص نزدک»

تشبیه کرده و تأکید می‌کند که این دارایی

دیجیتال اکنون به یک معیار مهم برای سنجش

ریسک‌پذیری در بازارهای مالی تبدیل شده است.

یکی از محرک‌های اصلی این رشد، فعالیت

شرکت‌های موسوم به «خزانه‌داری بیت‌کوین»

است. این شرکت‌ها، به‌ویژه شرکت «Strategy»

به رهبری مایکل سیلور، برای خرید بیت‌کوین و

دیگر رمزارزها از ترکیبی از بدهی و سهام استفاده

می‌کنند. در حال حاضر، حدود ۱۶۵ شرکت

عمومی در جهان بخشی از دارایی‌های خود را به

بیت‌کوین اختصاص داده‌اند. خریدهای گسترده

این شرکت‌ها یک حلقه بازخورد مثبت ایجاد

کرده و باعث شده بازار بیت‌کوین از یک تجربه

نواورانه سرمایه‌گذاری، به یک منبع ساختاری

فشار خرید تبدیل شود.

در کنار نقش شرکت‌ها، حمایت‌های دولتی

نیز زمینه رشد قیمت بیت‌کوین را فراهم کرده

است. فرمان اجرایی رئیس‌جمهور وقت، دونالد

ترامپ، اجازه داد برنامه‌های بانزنشستگی آمریکا

بتوانند در دارایی‌های جایگزین از جمله رمزارها

سرمایه‌گذاری کنند. این تصمیم مسیر وودو

گسترده سرمایه موسسات بزرگ به بازار کریپتو

را هموار کرد و تقاضا برای بیت‌کوین و دیگر

رمزارزها را افزایش داد.

رشد اخیر بیت‌کوین همچنین همزمان

با عرضه اولیه موفق سهام صرافی رمزارزی

«Bullish» در بورس نیویورک رخ داد. این

صرافی که توسطمیلارد تکنولوسوی، پیتر

تیل، حمایت می‌شود، توانست ۱.۱ میلیارد دلار

سرمایه جذب کند و قیمت سهام آن با افزایش

قابل‌توجهی روبه‌رو شد.

این موفقیت نشان‌دهنده اعتماد شدید

سرمایه‌گذاران به بازار رمزارها و پتانسیل

بالای شرکت‌های فعال در این حوزه است. البته

ناگفته نماند که انتشار داده‌های تورمی آمریکا

باعث شد تحلیلگران دیدگاه‌های متعددی ارائه

کنند و در پی آن، نوسانات قیمتی بیت‌کوین و

اتریوم افزایش یابد. این روند موجب عقبگرد هر